

**T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**ÜNİVERSİTELERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
YÜKSEKOKULLARINDAKİ ÖĞRENCİLERİN YABANCI DİLE BAKIŞ
AÇILARI VE YETERLİLİKLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Filiz Uğur GÜNDOĞAN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZMADEN**

BALIKESİR - 2014

**T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**ÜNİVERSİTELERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
YÜKSEKOKULLARINDAKİ ÖĞRENCİLERİN YABANCI DİLE BAKIŞ
AÇILARI VE YETERLİLİKLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Filiz Uğur GÜNDOĞAN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZMADEN**

Bu araştırma; Balıkesir Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından 2014/147 no'lu proje ile desteklenmiştir.

BALIKESİR - 2014

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAY

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan
“Üniversitelerin Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokullarındaki Öğrencilerin Yabancı Dile Bakış
Açıları ve Yeterlilikleri ”
başlıklı tez çalışması, aşağıdaki jüri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 16.06 / 2014

TEZ SINAV JÜRİSİ

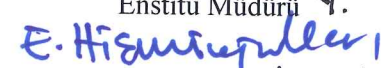

Doç. Dr. Fikret SOYER
Sakarya Üniversitesi
Başkan

Yrd. Doç. Dr. A. Haktan
SIVRIKAYA
Balıkesir Üniversitesi
Üye

Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZMADEN
Balıkesir Üniversitesi
Üye

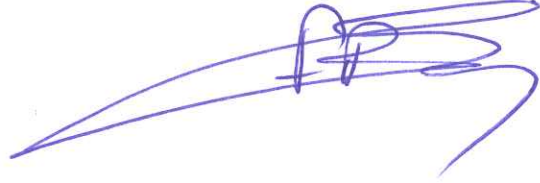
Yukarıdaki Doktora Yüksek Lisans Tezi, Enstitü Yönetim Kurulunun
03. / 07. / 2014 tarih ve 2014 / 14 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Özlem YAVUZ
Enstitü Müdürü V.

Yrd. Doç. Dr. Ş. Ege HİSMLİOĞULLARI
Müdür V.

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda patent ve telif haklarını ihlal edici etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tezde kullanılmış olan tüm bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim. 16.06.2014

Filiz Uğur GÜNDOĞAN

TEŞEKKÜR

"Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Öğrencilerin Yabancı Dile Bakış Açıları ve Yeterlilikleri" konulu bitirme tezimde, araştırma süresince bilgi ve tecrübesinden yararlandığım danışmanım Yrd.Doç.Dr.Murat ÖZMADEN'e teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca araştırma boyunca bireysel katılımı ve bu araştırmanın bilgisayar ortamında oluşturulmasındaki desteğinden dolayı Ekrem ÖKSÜZ'e, anketlerin uygulanmasında yardımlarını esirgemeyen Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının öğretim görevlilerine ayrı ayrı teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
TABLolar DİZİNİ	iv
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. Dilin Tanımı	4
2.1.1. Dilin Özellikleri	5
2.2. Anadilin Tanımı	6
2.2.1. Anadilin Edinimi	7
2.3. Yabancı Dilin Tanımı	8
2.3.1. Yabancı Dil Öğrenimi	8
2.4. Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi	9
2.5. Üniversitelerde Yabancı Dil Öğretimi	12
2.6. Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	20
2.7. Beden Eğitimi ve Sporun Tanımı	31
3. GEREÇ VE YÖNTEM	34
3.1. Araştırmanın Modeli	34
3.2. Evren ve Örneklem	34
3.3. Veri Toplama Araçları	35
3.4. Veri Toplama Süreci	35
3.5. Verilerin Analizi	35
4. BULGULAR	36
5. TARTIŞMA	52
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	57
6.1. Sonuçlar	57
6.2. Öneriler	58
KAYNAKLAR	60
EKLER	64
EK-1. ÖZGEÇMİŞ	64
EK-2. ANKET FORMU	65

ÖZET

Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Öğrencilerin Yabancı Dile Bakış Açıları ve Yeterlilikleri

Bu araştırmanın amacı, üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında uygulanmakta olan yabancı dil öğretiminin, öğrenciler açısından yeterli olup olmadığını, yeterli değilse, bunun nedenlerini ortaya çıkarıp çözüm önerileri geliştirmektir.

Bu araştırmanın evrenini Balıkesir Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Muğla-Sıtkı Koçman Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Çanakkale-Onsekiz Mart Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi ve Trakya Üniversitesi oluştururken, örneklemini ise, bu üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında 2012 - 2013 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrenim gören ve tesadüfi yöntemle seçilen 334'ü kadın ve 672'si erkek olmak üzere toplam 1006 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada yabancı dil derslerine ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik soruları içeren 31 soruluk anket formu, uzman görüşleri alınarak yenilenmiş ve geliştirilmiş şekliyle 120 kişilik örneklem grubuna uygulanmış ve güvenirlik-geçerliliği Cronbach Alpha .76 olarak bulunmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS 20.0 "Statistical Package for the Social Sciences" paket programı ile çözümlenmiştir. Mevcut verilerin analizinde ki-kare testi ile frekans tekrarı ve yüzdeler dağılımları kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu bölümlerinde uygulanan yabancı dil öğretiminin kendileri için gerekli olduğu fikrine tamamen katıldıkları, okulu bitirdikten sonra daha kolay iş bulma imkânı sağlayacaklarını düşünmekle beraber, yeterli araç-gereç olmadığı, ders saatinin azlığı, yabancı dil öğretim elemanlarının derste kullandıkları metod ve tekniklerin yetersizliği, ders kitaplarının dil seviyelerine göre zor olduğu nedenleriyle yabancı dil eğitiminin yeterli olmadığı düşüncesine katıldıkları görülmüştür. Bu nedenlerden dolayı, daha iyi yabancı dil öğretimi için, seviye tespiti yapılarak sınıfların ayrılması ve hazırlık sınıfı konulması, ders kitaplarının karma (Türk-yabancı) yazarlardan oluşması, ders işleyişinde öncelikle temel gramer bilgilerine ağırlık verilmesi, günlük ve mesleki konularla ilgili pratik (konuşma) ve çeviri çalışması yapılması, ders işleyişinde yabancı uyruklu öğretim elemanlarının sadece pratik (konuşma) dersine girmesi gerekliliği sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Öğrenci, Yabancı Dil Öğretimi, Yöntem.

ABSTRACT

The Students' Point of Views and Qualifications on Foreign Language at High Schools for Physical Education and Sports in Universities

The aim of this research is to determine whether the foreign language education is sufficient for the students studying at universities in Physical Education and Sports High School, if not, to suggest some offers after detecting the reasons.

The universe of research consists of Balıkesir University, Sakarya University, Muğla-Sıtkı Koçman University, Dumlupınar University, Çanakkale-Onsekiz Mart University, Celal Bayar University, Adnan Menderes University and Trakya University; besides, the sample of research consists of the students studying at Physical Education and Sports High Schools of these universities in 2012-2013 academic year and randomly selected 334 of women, 672 of male, totally 1006 students. In this research, 31 item questionnaires, about the evaluation of students' views on foreign language lessons, with a renewed and improved methods based on expert opinions, was administered to a sample of 120 students, and its reliability-validity was found Cronbach Alpha .76. At the end of the research, the statistical analysis of the data was analyzed using SPSS 20.0 "Statistical Package for the Social Sciences" programme package. In the analyzing of the present data, repetition frequency, percentage distribution, and chi-square tests were used.

After the research, although the students, studying in Physical Education and Sports High School, participate the idea of learning a foreign language is fully necessary for them, and they also think a foreign language would provide them an easy opportunity to find a job after graduated the school, it was seen that they agree with the idea of foreign language education is insufficient because of the inadequate equipment, the lack of teaching hours, the lack of foreign language teaching methods and techniques using in the course, and the level of difficulty of the language text books. Thus, for better foreign language teaching, these results emerged. These are as follows; the level grade separation should perform after the level grade test, the preparatory classes should be opened in the first year, the text books should be used written by mixed-authors (Turkish-Foreign), grammar should be taught primarily, spoken exercises and translation should be done about the professional and daily subjects, in teaching, foreign teachers should only take part in spoken lessons.

Key Words: Foreign Language Education, Method, Physical Education and Sports, Student.

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri.	36
Tablo 1'in Devamı. Katılımcıların Demografik Bilgileri.	37
Tablo 1'in Devamı. Katılımcıların Demografik Bilgileri.	38
Tablo 2. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversite ve Sınıfları İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	39
Tablo 3. Öğrencilerin Ortaöğretimde ve Öğrenim Gördükleri Üniversitede Takip Ettikleri Yabancı Dil Dersleriyle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	40
Tablo 4. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Ortaöğretimdeki Yabancı Dil Dersini Hangi Şartlarda Gördükleri İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	40
Tablo 5. Araştırma Grubunun Yabancı Dil Öğrenme ve Bilmenin Kendileri İçin Gerekli Olduğu Fikrine Katılıp Katılmama Durumları Ki-Kare Testi Sonucu.	41
Tablo 6. Öğrencilerin Üniversitede Uygulanan Yabancı Dil Eğitiminin Yeterliliği Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.	42
Tablo 7. Katılımcıların Bölümlerinde Daha Yeterli Yabancı Dil Öğretimi Hakkındaki Durumları Ki-Kare Testi Sonucu.	43
Tablo 8. Katılımcıların Haftalık Ders Saatlerinin Yeterli Olup Olmadığı Durumları İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	44
Tablo 9. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kullanılan Ders Kitabı Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.	44
Tablo 10. Öğrencilerin Yabancı Dil Ders Kitaplarının Yazarları Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.	45
Tablo 11. Katılımcıların Daha Etkin Yabancı Dil Öğretiminde Yabancı Uruklu Öğretim Elemanları Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.	46
Tablo 12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yabancı Dil Dersine Çalışıp Çalışmama Durumları İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	47
Tablo 13. Araştırmaya Katılan Öğrencilere Göre Yabancı Dil Sınavlarında Öğrenci Başarısını Ölçerken Nelere Ağırlık Verilmeli Durumu İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	48

Tablo 14. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenmeye Karşı İlgili Düzeyleri İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	49
Tablo 15. Öğrencilerin Yabancı Dil Dersi İle İlgili Karşılaşılan Sorunları Çözme Şekli İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	50
Tablo 16. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Okulu Bitirdikten Sonra Ne Tür Bir Yabancı Dil Yeteneği Geliştireceklerine İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.	50
Tablo 17. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yabancı Dil Derslerinin Uygulanması Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.	51

1. GİRİŞ

İnsanı diğer canlı varlıklardan ayıran önemli yönlerinden biri, dildir. İnsan ancak dil ile kendisini diğer varlıklardan ayırır ve dil, insana bir ayrıcalık verir. Dil, üzerinde önemle durulması gereken, çeşitli yönleri olan, doğumdan ölüme kadar insan hayatının tüm boyutlarını kapsayan, büyümesinde, eğitiminde, yaşadığı toplumda önemli bir yer edinmesini sağlayan en önemli öğelerden biridir (Gömleksiz, 1993).

Şimdiye kadar pek çok yerli ve yabancı biliminsanları tarafından dilin tanımı yapılmıştır. Ünlü dilbilimcilerimizden Doğan Aksan (1987); "Dil, insanın ayrıcalık belgesidir" diyerek dilin insana sağladığı özel konuma işaret etmektedir. Amerikalı biliminsanı Heatherington (1980)'a göre dil; beyinde depolanan sesler, şekiller ve yapılar ile onların nasıl kullanılacağını gösteren bilgiler bütünüdür.

Dil, sosyal ilişkiler ağı içinde yaşayan insanların iletişimini sağlayan bir araçtır. Bireysel gibi görünmesine rağmen aynı zamanda, sosyal yapı ile de sıkı sıkıya ilişkili bir olgudur (Ergün, 1987; Tura, 1983).

Günümüz koşullarında yüksek öğrenim gören bireyler için yabancı dil bilmek bir zorunluluktur. Küreselleşen dünyanın hızlı değişim sürecine uyum sağlamak, bilim ve teknoloji alanlarındaki gelişmeleri takip edebilmek için yabancı dil öğrenmek önem kazanmaktadır.

Aynı toplumda yaşayan bireyler, birbirleriyle aynı dili konuşarak iletişim kurarlarken, hızla gelişen ve değişen dünya uluslarıyla iletişim kurabilmeleri için bu ulusların ortak dillerini de öğrenmeleri gerekmektedir. Alkan (1987), aynı konuya değinerek, ulusların dünyadaki kültürel, ekonomik ve sosyal koşullara uyum

sağlayabilmelerinin birkaç dilin etkinlikle konuşulup yazılmasıyla olabileceğini söylemiştir. Bu koşullar yabancı dil öğrenimini önemli hale getirmektedir.

Yabancı dil öğrenme, o dilin becerilerini kazanma sürecidir. Bunlar temel olarak; dilbilgisi, okuma, yazma ve konuşma becerileridir. Yabancı dil öğrenimi ile anadil öğrenimi arasındaki fark; anadil öğrenimi doğal olarak edinilirken, yabancı dil öğrenimi becerisi sınıf ortamında gerçekleşmektedir (Bilgin, 2006).

Ülkemizde yabancı dil eğitimi, örgün eğitim kurumlarında zorunlu olarak yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı, Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği Madde 5'e göre, eğitim ve öğretimi yapılan yabancı dilde bireylerin dinleme-anlama, okuma-anlama, konuşma, yazma becerileri kazanmaları, öğrendiği dille iletişim kurmaları ve yabancı dil öğretimine karşı olumlu tutum geliştirmeleri sağlanmalıdır. İlköğretim okullarında 4.sınıftan itibaren zorunlu yabancı dil derslerine yer verilmektedir. Ortaöğretim kurumlarında, ilköğretimdeki yabancı dil derslerinin devamı olarak zorunlu birinci ve kurulca uygun görülen okullarda zorunlu ikinci yabancı dil derslerine yer verilir (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 03.04.2013).

Ülkemizdeki üniversiteler, yabancı dil bilmenin öneminin farkındadırlar. Gerek özel üniversiteler, gerek devlet üniversiteleri, öğrencilerin en az bir yabancı dil bilmeleri gerektiğinin bilincindedirler. Bu amaçla, ellerindeki imkanlarla öğrencilere yabancı dil eğitimi sağlama çabasındadırlar. Üniversite öğrencileri de iyi bir gelecek için yabancı dil öğrenmek istemekte, çoğu zaman yabancı dilde eğitim yapan bölümleri seçmektedirler. Öğrenciler yabancı dil öğrenmeyi farklı ülkelerin insanlarıyla iletişim kurabilmek, ileride daha rahat işe girebilmek, yüksek maaş alabilmek, teknolojiyen yararlanabilmek, eğitimlerini yurtdışında sürdürebilmek, başka bir ülkede yaşayabilmek gibi nedenlerden dolayı öğrenmek istemektedirler (Oğuz, 2001).

Uzun yıllar yabancı dil eğitimi alan bireylerde bile özellikle konuşma, yazma ve dinleme becerilerinde eksikliklerin olduğu görülmektedir. Eğitim sisteminin ilk basamaklarında başlayan ve daha sonra da devam eden sorunlar dil öğretiminde olumsuzluğa yol açmakta ve bu olumsuzluklar üniversite eğitimine de taşınmaktadır (Pekgüç, 2008).

İlkokul 4.sınıftan başlayarak üniversiteyi de içine alan süreçte yabancı dil öğretimi için harcanan zamana ve emeğe karşılık istenen sonuçların elde edilmediği bir gerçektir.

Sonuç olarak; çağı yakalamak, çağdaş olabilmek, diğer ülkelerle teknolojik, ekonomik ve kültürel açıdan iletişim sağlayabilmek için yabancı dil öğretiminin toplumun ihtiyaçlarını yerine getirebilecek şekilde yapılması gerekmektedir (Bilgin, 2006).

Bu araştırmanın amacı, üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında uygulanmakta olan yabancı dil öğretiminin öğrenciler açısından yeterli olup olmadığını, yeterli değilse bunun nedenlerini ortaya çıkarıp çözüm önerileri geliştirmektir.

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümde, araştırmaya uygun literatürler taranmış olup belli bir sistematik içinde kronolojik olarak özetlenmiştir.

2.1. Dilin Tanımı

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir araçtır; dil, kendi kanunları içerisinde yaşayan ve gelişen canlı bir varlıktır. Dil, bir milleti birleştiren, koruyan ve o milletin ortak malı olan sosyal bir müessesedir. Dil, yüzyıllar boyu gelişerek meydana gelmiş bir sosyal kurumdur. Dil, seslerden örülmüş bir ağ niteliğindedir. Dil, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir sistemdir.

Dil, diğer insanlarla bütün ilişkilerimizde bize aracılık eder ve sosyal bağlarımızı düzenleyen bir araç olarak hayatımızın her safhasında bizlerin yanında bulunur. Evde, okulda, sokakta, çarşıda, iş yerinde ve her yerde dil ile iç içe yaşarız. Dil, doğuştan bilinemez. İnsan ilk aylarda ağızla, taklitler, birtakım hareketlerle anlaşma sağlamaya çalışır. Çocuk içinde yaşadığı topluluğun anadilini uzun bir sürede öğrenir. Daha sonra kulağına gelen seslerin belli kavramlara, hareketlere, varlıklara karşılık olduğunu anlamaya başlayarak dil öğrenimine adım atar.

Dil, her zaman insan benliğinin ayrılmaz bir parçasıdır. İnsan zekâsının ve insanda sınırsız olan duygu ve düşünce kabiliyetinin sonuçları insanın kendi benliğinin dışına ancak dil ile aktarılabilir. Bu bakımdan dil ile düşünce iç içedir. İnsan dil ile düşünür ve yaşar. Dilin gelişmesi düşünceye, düşüncenin gelişmesi de dile bağlıdır. Çeşitli medeniyetlerin meydana gelmesini sağlayan düşünce, gelişmesini dile borçludur (Ergin, 2008).

Vardar (2002), Dilbilim Terimleri Sözlüğü'nde dili, "Belli bir insan topluluğuna özgü, çift eklemli sesli göstergeler dizgesi" olarak tanımlamaktadır. Aksan (2007), "Düşünce, duygu ve isteklerin bir toplumda ses ve anlam yönünde

ortak olan ögeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir” şeklinde dili tanımlarken; Kaplan (1985) da dili, “Duygu ve düşünceyi insanlara aktaran bir araç olduğu için insan topluluklarını amaçsız bir yığın ve kitle olmaktan kurtaran, aralarında duygu ve düşünce birliği olan bir “millet” hâline getiren değer.” olarak Ekmekçi (1991) ise, “Aynı kültürü paylaşan bir sosyal grup tarafından, iletişim amacıyla kullanılan ve rastgele, nedensiz seçilmiş ses sembollerinden oluşan bir sistem” şeklinde tanımlamaktadır.

Duyabilen insanlar belli anlamları olan sesleri çıkarma ve başka insanların ürettiği sesleri çıkarma kabiliyetine sahiptirler. Sağırlar işaret diliyle iletişim sağları (Fromkin ve Rodman, 1983). Dil aracılığıyla iki kişi anlaşabileceği gibi büyük topluluklar, uluslar da anlaşılabilir (Başkan, 2003).

2.1.1. Dilin Özellikleri

İnsanlar, dil yardımıyla sadece içinde buldukları yer ve zaman dilimi için değil, geçmiş, gelecek ve değişik yerler hakkında da konuşabilirler. Dilin bu özelliği sayesinde varlığından emin olmadığımız dünyalar hakkında konuşmamız, romanlar, hikâyeler üretmemiz mümkündür. Bu özellik insanlara özgüdür.

Kelimeler ile anlamları arasında herhangi bir bağlantı yoktur. Sözcüklerin biçimleri ile anlamları arasındaki bağlantı keyfidir. Bir kavramı yansıtmak için öne sürülen çeşitli biçimler arasında sadece bir tanesi kabul görmüştür (Yule, 1985).

İnsanlar dili bir kültür içinde aynı dili konuşanlarla beraber edinirler. Dil kültür taşıyıcısıdır, kültür dil sayesinde nesilden nesile aktarılır. Dil öğrenen çocuk aynı zamanda kültürünü de öğrenir (Yule, 1985).

İnsanlar dili konuşurken, karşılıklı olarak iletişimde bulunurlar. Yani konuşan kişi, dinleyen kişi olabilir (Yule, 1985).

Bütün dillerin ortak özelliklerinden bir tanesi, insanın zihninde var olan ifadeleri birleştirerek daha önce hiç duymadığı sözleri üretme yeteneğine sahip olmasıdır. Dil öğrenen bir çocuk özellikle yeni ifadeler üretmeye çalışır. Dili

kullanan kişiler olarak yetişkinler, yeni ifadeler üretebilir ve cümleler kurabilirler. Bu özelliğe yaratıcılık özelliği denir. Herhangi bir dilde sonsuz sözcük üretilebilir. Uzlaşma yolu açık olduğu sürece yeni sözcükler üretmek zor değildir (Yule, 1985; Başkan, 2003).

Sınırlı sayıda ve birbirlerinden farklı sesleri kullanarak anlamları farklı olan kelimeler üretilebilir. Dildeki her ses birbirinden farklıdır. Bir sözcükteki ses değişikliğinde anlam değişikliği ortaya çıkar (Yule, 1985; Başkan, 2003).

Ses organları yoluyla üretilen ifadeler duyu organları sayesinde algılanır (Yule, 1985). Yazı ve işaret dili de iletişimde kullanılır. Milattan önce üç bin yıllarında sözcükleri ifade edecek sembollerin yani yazının bulunması ile dil sonraki nesillere aktarılabilmiştir (Başkan, 2003).

Kolay veya zor dil yoktur. Bir bebek, hangi toplulukta olursa olsun, dilin kullanıcıları arasında, anadilini 4 yaşına kadar öğrenir. İlkel veya gelişmiş diller yoktur. Her toplum, koşullarına ve ihtiyaçlarına göre dilini geliştirir. Diller arasındaki ayrılık, önem verilen yaşam alanlarının, her dildeki birimlerin, başka başka dağılım göstermesidir. Örneğin; Türkçe’de aile bireylerine çok önem verilir. Ailedeki akrabalar amca, dayı, yenge, hala gibi kelimelerle isimlendirilir. Her bir kelime, farklı kişi için kullanılır. Ama İngilizce’de böyle bir ayırım söz konusu değildir. Diller arasında güzel ve çirkin dil yoktur. Böyle bir ayırım yapmak, kişilerin beğenisine kalmıştır (Başkan, 2003).

Bütün diller, zaman içinde değişirler. Herhangi bir yerde doğan, ırksal, coğrafi, sosyo-ekonomik özellikleri farklı olan herhangi normal bir çocuk, konuşulan dili öğrenme yeteneğine sahiptir. Diller arasındaki farklar, biyolojik nedenlerden kaynaklanmaz (Fromkin ve Rodman, 1983).

2.2. Anadilin Tanımı

Demircan (1990); anadili “İlk öğrenilen dile, anadil denir; anadil, bilinçaltı işlemlerle edinilir” şeklinde tanımlarken, Aksan ise anadili (Aksan, 1975; Kaynak: Çavuşoğlu, 2006) “En başta anneden, sonra yakın aile çevresinden, sonra da ilişkide

bulunulan çevrelerde öğrenilen, insanın bilinçaltına inen ve bireyin toplumla en güçlü bağlarını oluşturan dildir” şeklinde tanımlamaktadır.

2.2.1. Anadili Edinimi

İnsan, bedenlen içinde bulunduğu çevre ve şartlara çok sıkı bağlarla bağlı olduğu gibi zihnen de bağlıdır. Kan bağı ile bedende görülen atalara benzerliğin, zihinsel ve ruhsal eylemler için de sözkonusu edilebileceği, çok güçlü bir şekilde dile getirilmektedir. Bu çerçevede, insanda doğuştan bulunan dil yeteneği ile anadili arasında da güçlü bir bağ vardır.

Chomsky’e göre; birey, sezgisel olarak bir anadili bilgisine sahiptir ve bu bilgi bireyde örtük (implicite) olarak bulunmaktadır. Chomsky’nin yanı sıra Fodor da dilin dizemsel kurallarının içsel (innate) olması gerektiğini savunur; çünkü ona göre, hiçbir çocuğun bu kuralları tümevarımla öğrenecek kadar vakti yoktur (Günday, 2003). Bir başka deyişle, hangi dilsel topluluk olursa olsun, bütün insanlar, beyinlerinde doğuştan bir dil bilgisel sisteme sahiptirler (Yule, 1996).

Ailede büyüyen çocuk, çevresindeki kişilerin özellikle annesinin sözlerini, cümlelerini duyar. Çocuk ile çocuğun anlayabileceği tarzda, kısa cümlelerle, sık sık vurgulamalarla konuşulur. Çocuk dili öğrendikçe, kurulan cümleler daha karmaşık olmaya başlar ve çocuk ilkokula gidene kadar, anadilinde çok iyi bir şekilde iletişim kurma becerisini kazanır. İlk olarak sesli ve sessiz harfleri söyleyebilen bebek, daha sonra her gün gördüğu ve ne olduklarını duyduğu (bunlar ihtiyaç duyduğu nesnelendir) eşyaları söyleyebilir. İsteklerini tek bir sözcükle ifade edebilir. Bu sözcük, doğrudan belli bir eşyayı gösterebilir veya o kelimeyle ilgili başka anlam taşıyabilir. Tek sözcük döneminden sonra ikili sözcük üretimi başlar. Genellikle 2-3 yaş arasında doğru sıralamayla ve eksik dilbilgisi kurallarıyla cümleler kurabilir. Bu sırada bildiği kelimelerin sayısı da artmaktadır. Bir teoriye göre çocuk dil öğrenirken yetişkinlerin kullandığı ifadeleri taklit eder ve aynılarını söyleyebilir. Başka bir teori de, çocuğun yaptığı yanlışların doğrularıyla değiştirilmesi yoluyla dil öğrenmesini sağlamaktır. Ancak her iki teori de yeni cümleler kurmak için kuralları nasıl oluşturduklarını açıklamaz. Bu cümleler yetişkinler tarafından söylenen cümleler olmayabilir. Genellikle 4-5 yaşına kadar anadilinin özelliklerini kullanmayı öğrenir.

Çocuğun dil edinme süreci “critical period” olarak isimlendirilir (Fromkin ve Rodman, 1983).

Üretimsel dilbilim akımının başlatıcısı olan Chomsky’e göre, insanlar doğuştan getirdikleri bir dil yeteneği ile doğarlar. Bu yetenek sayesinde bebek hangi toplumda bulunursa bulunsun, o toplumun dilini dört yaşına kadar öğrenmekte ve edinmektedir. Bundan sonra yaşamı boyunca sözcük dağarcığına yeni kelimeler katar. Ancak, sesletim açısından da, temel dilbilgisi açısından da yeni bir şey öğrenmez. Çocuk daha sonra çevresindeki insanların kurduğu bozuk, eksik tümceleri seçer ve kafasında varolan dilbilgisi düzeneğine uygun olanları benimser. Toplumun görevi, çocuğun doğuştan getirdiği bu yeteneği kullanmasına yardımcı olmaktır.

Dil ediniminde toplumsal ortamın temel etken olduğunu savunan bazı kişilere göre, doğuştan gelen bir dil yeteneği vardır. Dil yeteneğinin kullanılabilmesi için konuşma organlarında ve zekâda herhangi bir sorunun olmaması, kişinin bağlantılar kurması lazımdır (Başkan, 2003).

2.3. Yabancı Dilin Tanımı

İnsanların doğduğu ülkede konuşulmayan, ancak başka bir milletle iletişim kurmak için öğrenilmesi gereken dile yabancı dil denir.

Anadilden sonra öğrenilen dile yabancı dil denir. Yabancı dil bilinçli işlemlerle öğrenilir (Demircan, 1990).

2.3.1. Yabancı Dil Öğrenimi

Çocuk başkalarıyla iletişim kurarak doğal bir şekilde dilini kullanmayı öğrenir. Bu öğrenme için bilinçli bir çaba harcamasına gerek yoktur. Küçük bir çocuk anadilindeki ekleri kullanmayı, konuşmayı başlatmayı, bitirmeyi ve başkalarıyla iletişim kurmanın önemini öğrenmiştir (Scovel, 2001).

Anadilini edinirken bilinçli bir çaba harcaması gerekmezken yabancı dil öğrenimi söz konusu olduğunda dil öğrenimi için bilinçli bir çabadan söz edilebilir. Yabancı dil öğrenme üzerine iki farklı görüş vardır. Bir görüşe göre bir kişinin dil

edinme dönemi geçtikten sonra başka bir dilin özelliklerini tamamen öğrenmesi çok zordur. Diğer görüş ise dil edinimi devresinin tamamen bitmediği yaşlarda ikinci bir dil öğrenmenin olabileceğidir. Ancak yetişkinler yabancı dil öğrenirken öğrendikleri nesnelere ile ilgili bağlantılar kurabilir ve kelime sayısını arttırabilirler. Bildikleri dil ile öğrendikleri dili karşılaştırabilirler ve iki dildeki ortak kelimeleri kullanabilirler. Yazma konusunda çocuklardan daha deneyimlidir. Ancak küçük yaşta başlayan yabancı dil eğitimi çocukların yetişkin olduklarında yani uzun dönemde daha başarılı olmalarını sağlar. Küçük yaşta yabancı dil öğrenmeye başlayan çocuk için hızlı öğrenme dönemi bitmediği için yabancı dili de anadili gibi çabuk öğrenir (Scovel, 2001).

İnsanların kendi dilleri dışında ikinci bir dil öğrenmeleri, birçok faktörün etkisiyle gerçekleşebilmektedir. Bu faktörlerin içinde duyuşsal yani öğrencilerin psikolojik durumlarıyla bağlantısı olanların dil öğrenmede etkilerinin oldukça fazla olduğu, bununda dil öğrenmek isteyen insanların duygularının yoğunluğundan kaynaklandığını belirten Chastain (1988), zihinsel olarak hazır olabilmenin ön şartının duygusal hazırlık olduğunu ifade etmektedir. McDonough (1986) motivasyonun dil öğrenmede en etkili faktörlerden olduğunu çalışmalarında belirtmektedir.

Yabancı dil öğrenmenin temel nedenleri, bireylere göre değişen özel amaçlar, farklı kültürlere duyulan ilgi, hedef toplum içerisinde sürekli veya geçici olarak yaşamının doğurduğu bir gereklilik, mesleki yaşam içerisinde ilerleme isteği ve okul müfredatlarına bağlı olarak öğrenme zorunluluğu olarak sıralanmaktadır (Harmer, 1991).

2.4. Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi

Cumhuriyet döneminden günümüze kadar gelen süreç, şöyle özetlenebilir:

Tevhid-i Tedrisat Yasası’nda yabancı ve azınlık okullarındaki başına buyruk ve ülke bütünlüğüne zarar verici çalışmalara son vermek amacıyla, ilk önce Vakıflar Bakanlığı kaldırılarak medreselerin malî bağımsızlığına son verilmiş, daha sonra da

“öğretim birliği” yasası (1924) çıkarılarak, bütün bilim ve eğitim kurumları Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlanmıştır (Demircan, 1988).

Cumhuriyet döneminde “Türk çocuklarını, yabancı bir dil öğrenmek için yabancı okullara gitmekten kurtarmak” (Demircan, 1988) amacıyla 31 Ocak 1928 tarihinde Türk Eğitim Derneği kurularak, 1928-1934 yılları arasında bugünkü TED koleji ortaya çıkmış, bu okul 1951 –1952 öğretim yılından sonra tamamen İngilizce eğitime geçmiştir. 1956 yıldan itibaren kolej adıyla (daha sonraki yıllarda da Anadolu Lisesi adıyla) ve deneme amacıyla yeni tür okullar açılmaya başlanmıştır (Demircan, 1988).

Dilde sadeleşmeyi, halkın konuştuğu ve yazdığı dilin bir olmasını isteyen Atatürk’ün de desteğiyle 1932 yılında Türk Dil Kurumu örgütlenerek çalışmalarına başlamıştır (Demircan, 1988).

1956 yılına kadar, bir kısım dersleri yabancı dille öğreten tek lise, Galatasaray Lisesi iken, bu yıldan itibaren kolej adıyla (daha sonraki yıllarda da Anadolu Lisesi adıyla) ve deneme amacıyla yeni tür okullar açılmaya başlandı (Demirel, 1993). Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre, 2001-2002 öğretim yılında 419 Anadolu Lisesinde 11863, 43 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinde 514 ve 96 Anadolu Öğretmen Lisesinde 2387 olmak üzere, toplam 14764 öğrenci öğrenim görmektedir. Bu sayıya bazı özel liseleri ve Fen liselerini de eklemek mümkündür (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2001).

1988 – 1989 öğretim yılında, o zamanki adıyla ortaokullarda, “Basamaklı Kur Sistemi” adıyla, yabancı dil öğretiminde değişiklik yapılmıştır. Bu sisteme göre, ortaokul 1. sınıfta yabancı dil dersleri zorunlu, daha sonraki sınıflarda ve lisede isteğe bağlı olacak ve bu dersten alınan not sınıf geçmeyi etkilemeyecekti. Bu sistem bir yıl uygulandıktan sonra yabancı dil tekrar zorunlu dersler arasına girmiştir (Akyüz, 1993).

Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu'nun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan 30 Mart 2000 tarih ve 32 sayılı yönergesi ile “okul öncesi eğitim kurumları ile ilköğretim okullarının 1, 2, 3 ve 6, 7, 8. sınıf öğrencilerinin fen dersleri

ve laboratuvar çalışmalarının yabancı dil destekli” yapılması önerilmektedir (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 13.03.2014).

1997 yılında gerçekleştirilen eğitim reformunu izleyen yıllarda, mevcut sistemde yer alan eksiklerin giderilmesi yolunda adımlar atılmış ve bu çerçevede Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı’nca onaylanan ve 2006 yılından beri uygulanan yeni bir yabancı dil öğretim programı hazırlanmıştır. Önceki müfredatla karşılaştırıldığında, yeni müfredat yabancı dil eğitimi açısından pek çok yeni yaklaşımı içermektedir. Örneğin, 2006 yılına kadar yürürlükte olan yabancı dil programında geleneksel dil öğretim yöntemlerine dayalı bir yaklaşım söz konusuydu. Bilindiği üzere, geleneksel dil öğretim programlarında dil, sözcük bilgisi, yapı bilgisi, dilin temel işlevleri gibi alt birimlere ayrılmakta ve söz konusu tüm birimler basitten karmaşığa doğru olacak biçimde tek tek sıralanmaktadır. Buna göre, eski müfredatta dil (İngilizce) alt birimlere ayrılarak her kısım diğeri üzerine inşa edilecek şekilde sıralanmış ve dilin, öğrenciye bölümler ve dilbilgisi yapıları halinde öğretilmesi esas alınmıştır (Haznedar, 2010).

Ülkemizde 4.sınıftan başlayarak okullarda yabancı dil zorunlu ders olarak okutulmakta; üniversiteyi bitiren bir birey 10 yılı aşkın bir süre yabancı dil eğitimi almaktadır. Buna karşın, ülkemizde bireylerin büyük bir çoğunluğu yabancı dilde iletişim kurmakta zorlanmaktadır.

Yabancı dil öğretimine uygun ortam ve imkânlar hazırlama konusunda okullarımızda son yıllarda olumlu gelişmeler olmakla birlikte; halen derste öğrenilen temel yabancı dil bilgileri gerçek hayatta yeterince kullanılamamaktadır. Yabancı dili başarılı bir şekilde öğreten ülkeleri diğer ülkelerden ayıran en büyük fark, iletişimsel yönetime dayanan ders programları ve bu yönetime uygun ortamlar aracılığıyla öğrencilerin yabancı dili kullanmalarının sağlanmasıdır.

Ülkemizde yabancı dilin günlük yaşamda ve toplumsal alanda kullanımının sınırlı olduğu dikkate alınarak, yabancı dilin toplumda kullanımının artırılması (Örnek; Yabancı dildeki filmlerin Türkçe seslendirilmesi yerine alt yazılı versiyonlarının yayımlanması vb.) ve bu değişikliklerin ders programları, eğitim ortamları ve etkinliklerine yansması önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, yabancı dil öğretim modelinin geliştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Böylesi bir model ile yabancı dilin sınıf ortamından çıkarılıp toplumun tüm kesimlerine yayılması ve dilbilgisi kurallarına dayalı dil öğrenimi yerine, öğrencilerin yabancı dili konuşan ve günlük hayatta kullanabilen bireyler haline gelmeleri amaçlanmaktadır gerekçesiyle TÜBİTAK ve Milli Eğitim Bakanlığı; TRT, Televizyon Yayıncıları Derneği, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Üniversiteler ile ortaklaşa çalışarak “İlk ve Ortaöğretimde Yabancı Dil Öğretim Sistemi Konusunda Araştırma Yapılması ve Alternatif Öğretim Modellerinin Geliştirilmesi” amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, (Karar No: 2012/105) yabancı dil öğretim sisteminin iyileştirilmesi için öğretmen, akademisyen ve uzmanlardan oluşan bir koordinasyon kurulunun oluşturulmasına, bu kurulun yabancı dil öğretim sistemi üzerine araştırma yapmasına, alternatif öğretim modelleri oluşturulmasına, yabancı dil öğretimini destekleyecek etkin dil araçları geliştirilmesine ve bunların medya ve toplumda yaygınlaştırılmasına karar verilmiştir (www.tubitak.gov.tr 23.01.2014).

2.5. Üniversitelerde Yabancı Dil Öğretimi

Üniversiteler, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, yüksek düzeyde eğitim, öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan fakülte, enstitü, yüksekokul vb. kuruluş ve birimlerinden oluşan öğretim kurumlarıdır (www.tdk.gov.tr, 21.01.2014).

Eğitim ve öğretimin temel işlevi en basit ifadeyle kişiyi hayata hazırlamaktır. Birey düzeyinde öğrenmenin en güvenli ve en hızlı yoldan gerçekleşmesi ise öğretim süreci ile mümkündür.

Yükseköğretimin bu süreçteki rolü, ilk ve orta öğretimin üzerinde, bireyi entellektüel ve akademik amaçlarla yöneltmesidir.

Bireyleri yabancı dil konusunda yetkin kılmamanın yükseköğretim düzeyinde iki boyutu bulunmaktadır:

- a) Bireylere temel iletişim becerileri kazandırmak,
- b) Bireyleri bilişsel akademik yönden geliştirmek (Yıldırım, 1991).

Ülkemizdeki üniversiteler, yabancı dil bilmenin öneminin farkındadırlar. Gerek özel üniversiteler, gerek devlet üniversiteleri, öğrencilerin en az bir yabancı dil bilmeleri gerektiğinin bilincindedirler. Bu amaçla, ellerindeki imkânlarla öğrencilere yabancı dil eğitimi sağlama çabasındadırlar. Üniversite öğrencileri de iyi bir gelecek için yabancı dil öğrenmek istemekte, çoğu zaman yabancı dilde eğitim yapan bölümleri seçmektedirler. Öğrenciler yabancı dil öğrenmeyi farklı ülkelerin insanlarıyla iletişim kurabilmek, ileride daha rahat işe girebilmek, yüksek maaş alabilmek, teknolojiden yararlanabilmek, eğitimlerini yurtdışında sürdürebilmek, başka bir ülkede yaşayabilmek gibi nedenlerden dolayı öğrenmek istemektedirler. Türkiye’de yabancı dil öğrenimi üniversiteden üniversiteye farklılık göstermektedir. Bazı üniversitelerde sınırlı yabancı dil öğrenimi verilirken, eğitim Türkçe yapılmakta, bazı üniversitelerde bazı ders ve programlar yabancı dilde yapılmaktadır (Oğuz, 2001).

Yükseköğretim kurumlarında yabancı dil öğretimi ve yabancı dille öğretim yapılmasında uyulacak esaslara ilişkin yönetmelik şu şekildedir:

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Dayanak

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, yükseköğretim kurumlarında yabancı dil öğretimi ve yabancı dille öğretimin amaç, kapsam, uygulama ve değerlendirme esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Kanuna tabi olarak kurulan yükseköğretim kurumlarında yapılan her türdeki yabancı dil öğretimi ve yabancı dille öğretimi kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu yönetmelik, 2547 sayılı Kanununun 5.maddesinin (1) bendi ile 49.maddesine ve 14/10/1983 tarihli ve 2923 sayılı Kanunun 3.maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yabancı Dil Öğretimi ve Denetim

Yabancı Dil Öğretiminin Amacı

MADDE 4 – (1) Yabancı dil öğretiminin amacı, öğrenciye aldığı yabancı dilin temel kurallarını öğretmeyi, yabancı dil kelime haznelerini geliştirmeyi, yabancı dilde okuduğunu ve duyduğunu anlayabilmeyi ve kendisini sözlü veya yazılı olarak ifade edebilmeyi sağlamaktır.

Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavları

MADDE 5 – (Değişik: RG-28/6/2009-27272)

(1) Yükseköğretim programına ilk defa kayıt yaptıran öğrenciler, kayıt yaptırdığı öğretim yılının başında, rektörlükçe düzenlenen bir yabancı dil seviye tespit sınavına tabi tutulurlar.

(2) Seviye tespit sınavından alınan puana göre, öğrencinin;

a) 2547 sayılı Kanunun 5.maddesinin (1) bendi gereğince verilmesi zorunlu olan yabancı dil derslerinden muaf olup olmadığı,

b) Varsa yabancı dil hazırlık sınıfından muaf olup olmadığı,

c) Yabancı dil hazırlık sınıfında, hangi seviyeden öğrenim göreceği belirlenir.

(3) Aşağıdaki öğrenciler, yabancı dil seviye tespit sınavından muafır:

a) En az son 3 yılında, öğretim dili olarak belirlenen yabancı dilin anadili olarak konuşulduğu bir ülkede, o ülke vatandaşlarının devam ettiği ortaöğretim kurumlarında eğitim görüp, ortaöğrenimini bu kurumlarda tamamlayanlar.

b) Bu dilin anadili olarak konuşulduğu ülkelerde yabancıların yükseköğrenim görebilmeleri için aranan asgari yabancı dil seviyesinin tespiti amacıyla yönelik

olarak yapılan (TOEFL: “Test of English as a Foreign Language”, DALF: “Diplôme Approfondi de Langue Française”, PNDS: “Prüfung für die Nachweis Deutscher Sprache” gibi) sınavlarda 100 tam puan üzerinden üniversite senatosunun belirlediği puanla başarılı olanlar.

c) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan ve Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından (b) bendindeki sınavlarla eşdeğerliliği kabul edilen yabancı dil sınavlarında 100 tam puan üzerinden üniversite senatosunun belirlediği puanla başarılı olanlar.

(4) Üçüncü fıkranın (b) ve (c) bentleri kapsamına giren sınavlarda alınan puanın bu Yönetmelik hükümlerine göre değerlendirmeye alınabilmesi için, sınavın yapıldığı tarihten itibaren 3 yılın geçmemesi şarttır.

Zorunlu Yabancı Dil Dersleri

MADDE 6 – (1) Seviye tespit sınavında başarılı olamayan ya da seviye tespit sınavına girmeyen öğrenciler, 2547 sayılı Kanunun 5.maddesinin (1) bendi gereğince, yabancı dil derslerini almak ve sınavlarını başarmak zorundadırlar.

(2) Zorunlu yabancı dil dersleri, toplam 60 saatten az olmamak üzere, en az iki yarıyıl olarak programlanır ve okutulur.

(3) Zorunlu yabancı dil derslerinden muaf olan veya bu dersleri almış ve başarılı olmuş öğrenciler için daha sonraki yarıyıllarda seçmeli yabancı dil dersleri açılabilir.

Yabancı Dille Öğretim Ve Yabancı Dil Hazırlık Sınıfı

MADDE 7 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-28/6/2009-27272)

(1) Yükseköğretim kurumlarında bazı ön lisans, lisans veya lisansüstü programlarda dersler, senato kararı ve Yükseköğretim Genel Kurulunun onayı alınarak, sadece belirli bir yabancı dille veya Türkçe ve belirli bir yabancı dille karma olarak verilebilir. Derslerin Türkçe ve belirli bir yabancı dille karma olarak verildiği programlarda zorunlu ve seçmeli derslere ilişkin kredi saatlerinin asgari yüzde otuzluk kısmının bu yabancı dille verilmesi şarttır.

(2) Bir yükseköğretim kurumunda öğretim dili genel olarak Türkçe olmakla birlikte, bazı seçmeli dersler kısmen veya tamamen yabancı dille okutulabilir. Ancak, bunun için de, senato kararı ve Yükseköğretim Genel Kurulunun onayı şarttır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamına giren programlarda yabancı dille verilen derslerin bu dile hakim olan öğretim elemanları tarafından ve bu dile verilmesi sağlanır. Bu programlarda ancak aşağıdaki şartlardan birini taşıyan öğretim elemanları yabancı dille ders verebilirler:

a) Türkçe dışındaki öğretim dilinin, öğretim elemanının anadili olması.

b) (Değişik: RG-1/8/2013-28725) Öğretim elemanının lisans, yüksek lisans veya doktora öğrenimini bu dilin anadili olarak konuşulduğu ülkede ya da Türkiye'deki bir üniversitede derslerin sadece bu dille verildiği bir programda tamamlamış olması.

c) 5.maddenin 3.fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen sınavlarda yüz tam puan üzerinden asgari seksen puanla başarılı olması.

(4) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamına giren programlarda, yabancı dille verilen derslere ilişkin materyalinin kısmen de olsa bu yabancı dille hazırlanmış olması gerekir.

(5) (Değişik: RG-6/3/2012-28225) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamına giren programlara yer veren fakülte, enstitü, yüksekokul veya meslek yüksekokullarının bağlı bulunduğu üniversitelerde yabancı dil hazırlık sınıfı açılır. Hazırlık sınıfı, rektörler arasında imzalanan ve Yükseköğretim Genel Kurulunun onayı ile kabul edilen protokole istinaden, bir başka üniversitede de açılabilir. 5 inci madde hükümlerine göre yabancı dil seviye tespit sınavından muaf olanlar hariç olmak üzere, bu fakülte, enstitü veya yüksekokullara kayıt yaptırmış olan öğrenciler, yabancı dil hazırlık sınıfına devam etmekle yükümlüdürler.

(6) İki yarıyıldan ibaret olan yabancı dil hazırlık sınıfında görülen haftalık ders saat yükü 20'den ve bir yarıyıldan görülen ders saat yükü 260'dan az olamaz. Hazırlık sınıfında geçirilen süre, öğrencinin ön lisans, lisans veya lisansüstü öğrenim

programında görmekle yükümlü olduğu derslere ilişkin kredi saatleri bakımından dikkate alınmaz.

(7) 5.madde hükümlerine göre, yabancı dil seviye tespit sınavından muaf olanlar ile yabancı dil hazırlık sınıfına devam edip yarıyıl sonunda yapılan yabancı dil sınavında başarılı olan öğrenciler, yabancı dille verilen ön lisans, lisans veya lisansüstü öğretim programına devam etmeye hak kazanır.

(8) Hazırlık sınıfının ikinci yarıyılı sonunda yapılan yabancı dil sınavında başarılı olamayan öğrenci, ilave 1 veya 2 yarıyıl daha hazırlık sınıfına devam ederek ya da yabancı dil bilgisini kendi imkanlarıyla geliştirerek, yarıyıl sonunda yapılan yabancı dil sınavında başarılı olduğu takdirde, girmeye hak kazandığı yabancı dille verilen ön lisans, lisans veya lisansüstü öğretim programına devam edebilir.

(9) Öğretim dili Türkçe olmakla birlikte, programında kısmen veya tamamen yabancı dille okutulan seçmeli derslere yer verilen fakülte, enstitü veya yüksekokul öğrencileri; hazırlık sınıfında, ikinci yarıyıl sonunda veya isteğe bağlı olarak devam ettikleri takdirde 3. veya 4.yarıyıl sonunda yapılan yabancı dil sınavında başarılı olamaları bile ön lisans, lisans veya lisansüstü programlara devam edebilirler. Ancak bu öğrenciler, kısmen veya tamamen yabancı dille okutulanların dışında, sadece Türkçe olarak verilen seçmeli dersleri alabilirler.

(10) 2547 sayılı Kanununun 5.maddesinin (ı) bendi gereğince, görmekle yükümlü olduğu yabancı dil dersinde, öğrenciye Türkiyede görmüş bulunduğu orta öğretimde öğretilenin dışında başka bir yabancı dil, ancak isteğine bağlı olarak öğretilir.

(11) Derslerin sadece belirli bir yabancı dille verildiği programlarda, sınavların bu yabancı dille yapılması, ödev ve tezlerin bu yabancı dille yazılması zorunludur.

(12) Birinci fıkra kapsamına giren bir programa kayıt yaptıran öğrencinin yabancı dil hazırlık sınıfına devam etmesine rağmen 2.yarıyıl sonunda yapılan yabancı dil sınavında başarılı olamaması halinde, talebi üzerine, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından, başka bir üniversitede ya da kaydının bulunduğu

üniversitede öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa, eşdeğer programın bulunmaması halinde, yakın programlardan birine yerleştirilir. Ancak bunun için, kayıt yaptırdığı yıl itibarıyla, öğrencinin üniversiteye giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puanından düşük olmaması gerekir.

(13) Bu yönetmelik hükümleri, yabancı dille yapılan ön lisans, lisans veya lisansüstü öğretim programına yatay veya dikey geçişle kayıt yaptıran öğrenciler hakkında da uygulanır.

(14) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamına giren program açılışına izin verilebilmesi için;

a) En fazla 25 öğrencinin öğrenim görebileceği yabancı dil hazırlık sınıfı dersliklerinin yeterli düzeyde işitsel veya işitsel ve görsel araç ve gereçlerle donatılmış olması,

b) Yabancı dil öğretimi için gerekli olan ders araçlarının yeterli miktarda mevcut olması,

c) Üçüncü fıkradaki şartları taşıyan en az 5 öğretim elemanının 2547 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre atamasının veya görevlendirilmesinin yapılmış olması şarttır.

Yabancı Dille Yapılan Öğretimin Denetlenmesi

MADDE 8 – (Değişik: RG-28/6/2009-27272)

(1) Yabancı dille yapılan öğretimin kalitesi, Yükseköğretim Kurulu tarafından denetlenir. Yapılan bu denetim sonucuna göre Yükseköğretim Genel Kurulunun kararı ile ön lisans, lisans veya lisansüstü programın yabancı dille okutulması izni geri alınabilir.

(2) Bir ön lisans, lisans veya lisansüstü programın yabancı dille okutulmasına dair iznin geri alınması halinde, daha önce bu programa kayıt yaptırmış olan öğrenciler, bu programı Türkçe olarak görmeye devam edebilecekleri gibi, talepleri üzerine, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından, başka bir üniversitede öğretim dili aynı olan eşdeğer bir programa, eşdeğer programın bulunmaması halinde, yakın programlardan birine yerleştirilir. Ancak bunun için kayıt yaptırdığı

yıl itibarıyla, öğrencinin üniversiteye giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puanından düşük olmaması gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelik

MADDE 9 – (1) 1/4/1996 tarihli ve 22598 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Eğitim-Öğretim ve Yabancı Dille Eğitim-Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik”, yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-28/6/2009-27272)

(1) Yedinci maddenin 1. ve 2.fıkraları kapsamına girmeyen programlara kayıtlı olup da bu yönetmelik hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuat hükümlerine göre yabancı dil hazırlık sınıfına devam etmekle yükümlü kılınan öğrenciler, yabancı dil sınavına girmek ve bu sınavda başarılı olmak şartı aranmaksızın, kayıtlı oldukları ön lisans, lisans veya lisansüstü programa devam ederler.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu yönetmelik hükümlerini, Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür (www.mevzuat.gov.tr, 21.01.2014).

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin;

Tarihi: 4/12/2008

Sayısı: 27074

Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin;

Tarihi:	Sayısı:
1. 28/6/2009	27272
2. 6/3/2012	28225
3. 1/8/2013	28725

2.6. Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri

Yabancı dil öğretiminin tarihi boyunca, dilin nasıl öğretileceği, daima tartışma konusu olmuştur. Bu sebeple, süreç boyunca, birçok farklı yöntem geliştirilmiş ve kullanılmıştır. Dil öğretiminde yöntem, öğrenciyi eğitimin amaçlarına en çabuk ve en güvenilir olarak ulaştıracak olan bir öğretim unsurudur. Yabancı dil öğretiminde kullanılagelen yöntemler, genel itibariyle, kullanılmakta olan bir yöntemin eksikliklerini veya yetersiz kaldığı noktaları kapatmak amacıyla ortaya çıkmış, bu çabalar yabancı dilin daha iyi öğretimine katkı sağladığı gibi, bu alana alternatif yöntemler kazandırmıştır. Fakat günümüzde varılan noktada mükemmeliyete ulaşmış bir yöntemin varlığından söz edilemeyeceği anlaşılmaktadır (Memiş ve Erdem, 2013).

Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümü'nce kabul edilen ve yaygın bir biçimde kullanılan yabancı dil öğretim yöntemleri sırasıyla şunlardır:

- Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar-Translation Method)
- Direkt Yöntem/Dolaysız Yöntem (Direct Method)
- Doğal Yöntem (Natural Method)
- İşitsel-Dilsel Yöntem (Audio-Lingual Method)
- Bilişsel Yöntem (Cognitive-Code Method)
- İletişimsel Yöntem (Communicative Method)
- Seçmeli Yöntem (Eclectic Method)

Bu yöntemlerin dışında yabancı dil öğretiminde daha az yaygınlık kazanmış ve alternatif olarak kullanılan başlıca diğer yöntemler ise şöyledir:

Telkin Yöntemi (Suggestopedia)
Danışmanlı (Grupla) Dil Öğretim Yöntemi (Community Language Learning)
Sessizlik Yöntemi (The Silent Way)
Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (Total Physical Response)
İşitsel-Görsel Yöntem (Audio-Visual Method)
Görev Temelli Yöntem (Task-Based Method)
İçerik Merkezli Yöntem (Content-Based Method)

Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar-Translation Method): Dilbilgisi öğretiminde tümevarım kullanılır ve başlangıçta, öğrencilere okutulan metinlerdeki gramer kalıplarına öncelik verilir. Öğretim ilerledikçe, daha karmaşık gramer yapıları geniş dilbilgisel açıklamalarla birlikte verilir. Dilin kurallarını öğretmek ve bu kurallar vasıtasıyla doğru çeviri yapabilmek, bu yöntemin temel amacıdır.

Yöntemin uygulandığı öğretim ortamında kullanılan dil, genellikle öğrencinin anadilidir. Fakat öğretim sırasında anadili ve yabancı dil birlikte kullanılır. İki dil birbiriyle karşılaştırılarak tüm düzeylerdeki bilgiler, kaynak dilden hedef dile ve hedef dilden kaynak dile çevrilir (Hengirmen, 2006).

Öğrencilere önemli kelimelerden oluşan bir kelime dağarcığı kazandırmak için üzerinde çalışılan okuma parçalarındaki bütün yeni kelimeleri öğrenmeleri istenir (Doğan, 2012).

Alıştırmalar, çoğunlukla birbiri ile ilişkisi olmayan cümleleri amaç dilden, anadile çevirme üzerine odaklıdır (Demirel, 2010).

Dilbilgisi-Çeviri yöntemi ile dil öğrenen kişi, yazma ve okuma becerileri yönünden ilerleme kaydeder. Fakat konuşma ve dinleme becerileri yönünden öğrenci problem yaşar. Bu yöntem, öncelikle kaynak dil ve hedef dilin dilbilgisi kurallarının ayrıntılı bir analizini gerektirir. Öğrencinin, anadilin dilbilgisi kurallarına hâkim olduğu varsayılır. Eğer kişinin anadilinin grameri konusunda herhangi bir konuda bilgi eksikliği varsa hedef dili öğrenmesi mümkün değildir (Hengirmen, 2006).

Direkt Yöntem/Dolaysız Yöntem (Direct Method): Direkt yöntem, yabancı dil öğrenmenin anadili öğrenmeyle aynı olduğunu ileri sürdüğü için öncelikle sözlü öğretim yapılır. Genellikle sınıfta ve çevrede bulunan veya karşılaşılan şeyler sözel olarak ve gösterilerek öğretilir (Demirel, 2010).

Yöntemin hedeflediği beceriler dinleme, konuşma, yazma ve okumadır. İlk altı haftada kitap kullanımı yoktur. Bunun sebebi ise öğretilen dilin telaffuzu ve yazımı arasındaki farklılıkların karmaşıklığa yol açacağı kaygısıdır (Demircan, 2013).

Sözcüklerin öğretiminde, görsel araçlar, drama ve hedef dilde yapılan tanımlamalar kullanılır. Bu araçlardan en çok başvurulana, hedef dilde yapılan tanımlamalardır. Uygulaması; o zamana kadar öğrenilen kelimeleri kullanarak yeni kelimeleri açıklamaya çalışma şeklinde yapılır.

Dilbilgisi kuralları, tümevarım yoluyla öğretilir. Kurallar öğretilirken dilbilgisi-çeviri yönteminin aksine bir bağlam içerisinde verme önemsenmektedir. Dilin telaffuz özelliklerinin öğretimi hem doğru iletişim hem de kalıcılığı sağlamak adına ilk haftalardan itibaren başlar. Okuma parçaları ve okuma alıştırmalarında kullanılan metinlerin hedef dili konuşan ülkenin kültürünü ve günlük yaşamını yansıtmasına özen gösterilir. Yöntemi kullanacak öğretmenin ya hedef dilin anadil konuşur olması ya da hedef dili çok iyi derecede biliyor olması gerekir. Öğretim genellikle öğretici ekseninde gerçekleşir (Demirel, 2010).

Direkt yöntem, yabancı dil öğrenmenin anadili öğrenmeyle aynı biçimde gerçekleştiğini savunur. Ancak anadili öğrenme şartlarının, bir çocuğun anadilini öğrendiği şartlarla yetişkin öğrencilerle sınıfta tekrar canlandırılabilmesi mümkün değildir (Demirel, 2010).

Doğal Yöntem (Natural Method): Doğal yöntem; yabancı dil öğrencilerine, başından itibaren yalnızca, öğretmenin kendi anadili olan yabancı dili kullanarak, sürekli konuşma yoluyla iletişim kurmak ve bu etkileşimi birbirleriyle bir metin oluştururcasına bağlantılı, ama dilbilgisi açıklaması yapılmaksızın anlaşılabilir ölçüde yalın bir cümle dizisiyle gerçekleştirmek biçiminde tanımlanabilir (Demirel, 2010).

Öğrenciden, duyduğu sözcük ya da kelimenin anlamını bilmeseyse veya tam çıkaramamış olsa bile, duyduklarını doğrudan tekrar ve taklit etmesi istenir. Öğrenci, öğrenirken etkin olmalı, tıpkı anadilini öğrenirken yaptığı gibi, yanlışlıklara aldırmandan elverdiğince konuşmalıdır (Demirel, 2010). Öğrenci konuşmakta çekingen davranırsa, ona kitaplardan günlük konuşma parçaları ezberletilir (Demircan, 2013).

Bu yöntemin temelini oluşturan yabancı dilin de anadili gibi öğrenildiği, yaşı ve eğitim düzeyleri ne olursa olsun, herkesin dili aynı şekilde öğrendiğini görüşüyle hataya düşülmüştür (Demircan, 2013). Çünkü yabancı dil öğrenirken zaten sahip olunan bir dilbilgisi yapısı olduğu gibi, bir yetişkinin yabancı dili bir çocuk gibi öğrenmesi de mümkün değildir (Demirel, 2010).

Doğal yöntemle yabancı dil öğrenen öğrenciler özellikle günlük dili konuşmakta ve öğrendikleri sözcükleri doğru telaffuz etmekte başarılı olmalarına rağmen okuma ve yazma becerileri yönünden yetersiz kalmaktadırlar.

Sözcük öğretimi günlük hayat ve güncel dil çerçevesinde olduğu için, konuşma dilinin dışına çıkıldığında öğrenci zorlanmaktadır (Hengirmen, 2006).

İşitsel-Dilsel Yöntem (Audio-Lingual Method): Hedef dildeki yapılar ve yeni kelimeler diyaloglar yoluyla öğretilir. Ders başlama, ders metinleri, kalıplar her zaman bir diyalogla başlar. Bu diyaloglar bazen öğretmen bazen de cihazlar yardımıyla seslendirilir ve öğrencilerden, önce koro halinde, sonra gruplar halinde ve son olarak da kendi başlarına tekrar etmeleri istenir (Demircan, 2013).

Her dilin, kendi yapısından kaynaklanan farklılıkları ve zorlukları vardır. Bunlar saptanarak zorluklarını kolaylaştırıcı alıştırmalar ve uygulamalara yer verilir (Hengirmen, 2006).

Anadili doğal öğrenme sırası olan dinleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini geliştirmeye yönelik bir sıra izlenir. Ancak dinleme ve konuşma, bu yöntemin asıl odaklandığı becerilerdir (Demirel, 2010).

Diyaloglar öğretilirken, anadil ile bazı açıklamalar yapılır. Ancak bu açıklamalar yapılırken, fazla ince ayrıntıya inilmeden, sadece diyalogun anlamını açıklayacak biçimde çevirisi verilir (Hengirmen, 2006).

İşitsel-Dilsel yönetimle bir yabancı dili öğrenen öğrenciler dinleyip sürekli tekrar ettikleri için dili mekanik olarak öğrenirler. Bu da dili yalnızca kalıplar dâhilinde konuşabilmeye neden olur. Öğrenciler beş duyudan sadece kulaklarına odaklı ve bağımlı olarak dil öğrenmeye çalıştıkları ve tüm söylenenlerin hatırd tutulması zor olduğu için öğrencilerde, güvensizlik duygusu gelişmektedir. Ayrıca öğrenciler tüm okul yaşantıları boyunca kitaplarla çalışmaya alışkın olduklarından yeni yönteme alışmakta zorlanmaktadırlar (Demirel, 2010).

Bu yöntemin her yaştaki öğrenciye aynı derecede uygun olup olmadığı da tartışmalıdır. Çocuklar ses tekrarıyla daha iyi öğrenirken, yetişkinler ezberleme ve tekrarlamanın dil bilgisel açıklamalarla bütünleştirildiği zaman bu yöntemle verimli bir biçimde dili öğrenebilirler (Hengirmen, 2006).

Öğretmenin derse diğer yöntemlerde yapılan hazırlıklardan daha fazla ders öncesi hazırlık yapması öğretmeni yormakta ve öğretim alıştırmalarının tek düze olması öğrencilerin de sıkılmalarına yol açmaktadır (Doğan, 2012).

Bilişsel Yöntem (Cognitive-Code Method): Bilişsel öğrenme yöntemini diğer yöntemlerden ayıran tarafı yabancı dildeki yeni bilgilerin depolanması ve eski bilgilerin yeni anlamlar ve bağlar kazanmasıdır. Anlamli öğrenmenin olabilmesi için yeni bir öğrenmenin daha önce öğrenilmişlerle bütünleşmesi gerekir. Bilişsel Yöntemin ilkeleri, kısaca şöyle sıralanabilir:

- Dil, üretimsel ve iletişimsel sistemlerin bütünüdür (Doğan, 2012).
- Ezbere dayalı mekanik bir öğrenme yerine, anlamli öğrenmeye önem verilmelidir.
- Dilbilgisi kuralları tümevarım ve tüm dengelim yoluyla öğretilmelidir (Hengirmen, 2006).
- Dil bilgisel kurallar ruhsalimsel açıdan gerçektir ve öğretilmelidir (Demircan, 2013).

Dil öğretim programı, hedef dilin dilbilgisi kuralları etrafında, anlamlı bir şekilde hazırlanır. Grup çalışmalarının yanında, bireysel aktivitelere de yer verilir (Demirel, 2010). Dilbilgisi kurallarının öğretiminde, tümevarım ve tümdengelim kullanılır ve kurallar, anadilde yapılan karşılaştırma ve açıklamalarla öğretilir. Ezber ile mekanik öğrenme yerine, aktif hafıza oluşturan teknikler ve taklit aracılığıyla öğretim gerçekleştirilir (Doğan, 2012).

Bilişsel yöntem, daha önce geliştirilen yöntemlere nazaran çok daha çağdaş ve savunduğu görüşler açısından kendi içinde tutarlıdır. Bu yöntemi temellendiren üretimsel dilbilimi de günümüzde daha geçerli bir yaklaşımdır. Bu yöntemin dil öğretiminin başlarında gayet yararlı olan ezber tekniğine yeterince önem vermemesi bir eksi olarak göze çarpmaktadır. Bilişsel yöntemin öğrenciden beklediğinin aksine, dil öğrenimine yeni başlayan biri, öğrendiği dilin bütün kurallarını hemen anlamlı bir biçimde kavrayamaz. Bu kurallar ve bazı cümle kalıpları öğretimin başlangıçta ezberletilerek, daha sonra anlamlı bir hale getirilebilir (Hengirmen, 2006).

İletişimsel Yöntem (Communicative Method): Tepki geliştirme modeli (demand-model), rastlantılı öğretim (incidental teaching), ve bekleme süreli eğitim (time delay) etkinlikleri yoluyla öğrencilerin iletişim becerileri artırılmaya çalışılır (Doğan, 2012).

Öğretmenin sınıf içerisindeki rolü, öğrencilerin dil öğretim amaçlarına uygun bir şekilde birbirleriyle iletişim kurmalarında yönlendirici olmaktır (Demirel, 2010). Öğrenciler ve öğretmen anadili gerektiğinde kontrollü bir şekilde kullanılabilir ve çeviriye başvurabilir (Hengirmen, 2006). Hedef dil sadece iletişim etkinliklerinde değil, aynı zamanda etkinliklerin açıklanmasında ve ödev verilirken de kullanılır (Demirel, 2010). Diyalogların çalışmalarında, diyalogların başına ya da sonuna uygun cümleler eklenir. Bazı sözcüklerin ya da cümlelerin boş bırakıldığı diyaloglar öğrenciye tamamlattırılır. Aynı işleve sahip cümleler görsel, sözel ve yazılı olarak eşlenir ve bir kavramın değişik yollarla açıklanabileceğini gösterir şekilde diyalog yeniden düzenlenir (Demirel, 2010).

Öğrenciye daha önce öğretilen konular ve durumlara dayanarak öğrencinin kendi yaşantısı ile ilgili sorular sorulur. Daha sonra özgün durumlar yaratılır ve

öğrencilerden grup çalışması yaparak yeni ve özgün diyaloglar üretmeleri istenir (Demirel, 2010).

İletişimsel yöntemin göz ardı ettiği ezber kavramı aslında yararlı bir yetenektir. Ezberin, yerli yerinde kullanıldığında yabancı dil öğretimine büyük faydalar sağladığı bilinmektedir (Hengirmen, 2006).

Ders materyallerinde metinlerin yeterince yer almaması ve bunun yerine diyalogların kullanılması öğrencilerin belli öğrenim alışkanlıkları olduğundan öğrenim için engel oluşturabilir.

Seçmeli Yöntem (Eclectic Method): Seçmeli yöntem iyi bir yöntemin öncelikli olarak dilbiliminin tüm bilgilerine dayanması gerektiğini ve bu bilgileri kullanırken de psikolojik kurallardan yararlanılmasını savunur. Bu yöntemde öğretmen, dil öğretim yöntemlerinin en iyi ve en yararlı yönlerini seçer ve kendi amacı doğrultusunda kullanır (Hengirmen, 2006).

Temel dil becerilerinin tamamı bir bütün biçiminde ele alınır ve önemsizdir. Dilin öğretimi öğrencilerin ihtiyaçlarına göre anlamlı ve gerçek hayata dönük olarak yapılır (Hengirmen, 2006). Çevirinin özel bir dil becerisi olduğunu ve başlangıç düzeyindeki öğrenciler için bir öğrenme yöntemi olarak uygun olmadığını savunur. Bu yüzden çeviri uygulamaları dil öğretiminin ileri düzeylerinde kullanılır (Demirel, 2010). Öğretim dili hedef dildir fakat gerektiği zamanlarda anadil de kullanılır. Yüksek sesle okumanın okuduğunu anlama becerisini kazandırmadığını, ayrıca düzgün konuşabilme yeteneğine de bir faydası olmadığını savunur. Bu sebeple sesli okuma alıştırmalarına yer verilmez (Demirel, 2010). Öğretilecek konunun genel hedefi açıklanır, önceki öğrenilenlerle bağlantı kurulur. Öğretilen konu ile ilgili alıştırmalar yapılır. Öğrencilerin konuyu öğrenip öğrenmediği ölçülür ve dersin sonunda öğretilen konu özetlenir. Öğrencilere konuyla ilgili ev ödevi verilir (Doğan, 2012).

Yabancı dil öğretimi yapılan kurumlarda bu yöntem tercih edildiğinde her öğretmenin kendine göre bir yöntem seçmesi, öğretmenin çok olduğu kurumlarda karışıklığa yol açmaktadır. Bu durumda tüm öğretmenlerin bir araya gelip amaca en uygun yöntemi ya da yöntemlerin yararlı gördükleri yönlerini birlikte seçmeleri ve

yeni bir sentez yapmaları gerekir. Öğrencilerin sürekli değişen ve farklılaşan yöntemlere uyum sağlaması ve her birinde yeterlilik gösterebilmesi mümkün olmamaktadır. Yöntemin bu yanı değişime kapalı öğrencilerin öğrenim motivasyonlarını kaybetmelerine yol açmaktadır (Doğan, 2012).

Telkin Yöntemi (Suggestopedia): Bulgar psikoterapist ve eğitimci Georgi Lozanov tarafından ruhbilimin verilerinden yararlanılarak 1960 sonrasında geliştirilen yabancı dil öğretim yöntemidir. Telkin yöntemi, akla ve/veya bilince dayalı olmayan etkileri denetim altına alıp öğrenimi sağlayacak şekilde yeniden yönlendirmeyi amaçlar (Hengirmen, 2006). Lozanov, dil öğretiminde bu yöntemi kullanan bir öğretmenin öğrencilerinin, geleneksel öğretim yöntemleriyle dil öğrenen öğrencilere göre yaklaşık 3 ile 5 kat arasında daha hızlı öğrenebileceklerini iddia eder (İşcan, 2011). Bu yöntem, öğrenmenin olumlu öğrenme psikolojisiyle iyi sonuçlar verdiğini, bunun da telkinle mümkün olabileceğini savunur (Doğan, 2012). Bu yöntemin en ilgi çekici özellikleri sınıfın dekorasyonu, müzik kullanımı ve öğretmenin otoriter tutumudur. Yabancı dil öğretim ortamları rahat iletişim kurulacak şekilde düzenlenmekte ve öğretimde müzikten etkin bir biçimde yararlanılmaktadır.

Öğrenciye yalnızca bilgileri verip pasif kalmalarının önüne geçilmesi için telkin yöntemi, soru-cevap, tekrar, çeviri gibi farklı etkinliklerle öğrencileri aktif kılmaya çalışır. Böylece öğrenilen bilgiler pekiştirilir (Doğan, 2012).

Drama, hayal kurma, müzik, resim vb. uygulamalar öğrenmeye karşı oluşturulan engelleri azaltmaya yardımcı olur. Bu sebeple öğretimde bu sanat dallarının öğretilerinden mümkün olduğunca yararlanılmalıdır (İşcan, 2011).

Yanlışlara karşı toleranslı olunmalıdır. Önemli olan form değil içeriktir. Öğretmen yapılan yanlışı anında düzeltmek yerine daha sonra doğrusunu kullanıp öğrencilerin doğru formu kendilerinin duyması sağlanmalıdır (Larsen-Freeman, 1986).

Danışmanlı (Grupla) Dil Öğretim Yöntemi (Community Language Learning): İkinci bir dil öğrenirken bireylerin hata yapma korkusu ve iç kaygı yüzünden kendilerini iyi ifade edemediklerini gözleminden yola çıkılarak, bu

kaygıdan kurtulmak ve hata yapmadan kaynaklanan korkuyu yenmek için sadece öğretmenin değil, öğrenenlerin de kimi sorumluluklarının olması gerektiği savunulmaktadır (Demirel, 2010). Bu nedenle, sınıf içinde öğretmen ve öğrenci danışman danışan ilişkisi içinde değerlendirilir ve yönteminin temelinde öğretmen ile öğrenciler arasında karşılıklı iyi niyet, ilgi ve olumlu tutum çok önemli yer tutar.

Her öğrenci için ya da 3-4 (Demirel, 2010) 6-12 (Doğan, 2012) kişiden oluşan gruplar için öğrenciler içlerinden birini danışman-öğrenci olarak seçilir. Böylece öğrenciler, öğretmenle ve danışman öğrencilerle kendi anladıkları biçimde rahat iletişim kurma şansına sahip olurlar. Öğrenciler grup çalışması yapmak istedikleri konuda kendi aralarında tartışabilirler; hatta bu tartışmayı anadilde yapmaları istenir (Demirel, 2010). Grup çalışmalarını dışarıdan izleyen öğretmen anadildeki konuşmaları hedef dile çevirerek öğrencilere yardımcı olur (Doğan, 2012). Kontrollü bir şekilde öğrencilerin kendi aralarında sohbet etmeleri istenir. Karşılıklı konuşmayı başlatmak için bir öğrenci diğerine anadilde belirlenen bir konuda mesaj gönderir. Öğretmen bunu hedef dile çevirir ve ileti sahibi hedef dilde mesajını tekrarlar. Hedef dilde yapılan bu tekrarlar ses kayıt cihazıyla kayıt edilir ve dersin sonunda yeniden dinlenir (Doğan, 2012).

Sessizlik Yöntemi (The Silent Way): Bu yöntem dil öğretimini maksatlı bir problem çözme yaklaşımı olarak görür. Öğretim uygulamaları da öğrenmeyi öğrenme üzerine odaklıdır (Doğan, 2012). Temelde, bu yöntemin de en önemli özelliği, öğrencinin sınıftaki hareketleri dikkatle izlemesi, öğretmenin ve sınıf arkadaşlarının söylediklerini dinlemesi ve bunlardan anlam çıkarmaya çalışmasıdır (Demirel, 2010).

Bu yöntemin “fidel” ismiyle anılan telaffuz tabloları öğretilen dilin yapısına uygun olarak hazırlanır. Simgeler telaffuz özelliklerine göre renklerle kodlanır. Dersler anadilde aynı biçimde kodlanmış telaffuz tablolarının kullanımıyla başlar (Doğan, 2012). Dilin sık kullanılan kelimeleri öğretimi önceliklidir. Öğretmen bir kelimeyi seslendirir, sonrasında öğrencilerden bu kelimeyi oluşturan simgeleri tahmin etmelerini ister.

Sessizlik yöntemi, çağdaş dil öğretimin ilkelerinden bireysel farklılıkları dikkate alma prensibini gözardı ettiği için özel amaçlı dil öğrenim hedeflerini

gerçekleştirmede başarılı olamamaktadır (Doğan, 2012). Öğrenciler gerçek dil materyalleri, ortamları, uygulamaları ve iletişim araçları ile karşılaşmadıkları için dili iletişim kurma aracı olarak kullanmaları zorlaşmaktadır.

Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (Total Physical Response): Tüm fiziksel tepki yönteminin teorik temeli, doğrudan dil öğrenme yaklaşımıdır (Doğan, 2012). Bu yöntemde göre; yabancı dilin öğrenimini başarıya ulaştıran veya başarısız olmasına yol açan bir takım unsurlar vardır. Dil öğretiminin kişinin vücudundaki biyolojik etmenlerle de ilgili olduğu, beynin sağ ve sol loblarının farklı öğrenme işlevlerini kontrol ettiği ve bireyin baskı altında öğrenmesinin olumsuz etkilendiği, bu sebeple de dil öğretim programının bu hususlar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi gerektiği savunulur (Gür, 1995).

Anlama becerileri, üretim becerilerine göre incelenir. Konuşma becerisinin geliştirilmesi, anlama becerileri yerleşene kadar ertelenir (Richards ve Rodgers, 2001). Öğretimin başlangıcında bir takım komutlar öğretilir ve uygulamalar, bu doğrultuda gerçekleştirilir. Dilbilgisi yapılarının öğretimi önemsenir. Kelimeler, teker teker ve ya gruplar halinde, konuların içerisinde öğretilir. Tüm fiziksel tepki yöntemine, son zamanlarda, hikâye anlatımlı öğretim tekniği de eklenmiştir. Hikâyeler dinlendikten sonra öğrenciler tarafından, oyun biçiminde canlandırılır (Doğan, 2012). Ayrıca bu hikâyeler görselleştirilerek kalıcılık sağlanmaya çalışılır.

Öğretimin yalnızca komutlara ve tepkilere dayanması, dersleri monoton hale getirdiği için öğrencilerin motivasyonu olumsuz etkilenmektedir. Dilin komutlarla öğretilebilecek bölümü sınırlı olduğundan, dilin soyut yapıları öğretilmemektedir (Doğan, 2012). Bu yöntemle dil öğrenecek bireylerin karakter özellikleri olarak dışa dönüklük, girişkenlik ve aktiflik vasıflarına sahip olmaları gerekmektedir. Bu niteliklere sahip olmayan öğrenciler, hedef dilin öğreniminde başarısız olurlar.

İşitsel-Görsel Yöntem (Audiovisual Method): İşitsel-Görsel Yöntem’de, metinler, kesin sınırlarla belirlenmiş bir olay sırasını takip eder (Stern, 1981). Dersler, çoğunlukla film veya ses sunumuyla başlatılır. Her film sahnesi, onu karşılayan bir cümleye denk gelecek şekilde ayarlanır (Demircan, 2013). Öğretimde, bütün duyu organlarından yararlanılmaya çalışılır. Öğretmen öğrencilere, tüm dilsel yapıların anlamlarını davranış, jest ve mimiklerle açıklar, görsellerle gösterir, ses

kayıtlarından bu yapının telaffuzunu dinletir (Doğan, 2012). Dilbilgisel yapılar ayrıca öğretilir ve ilgili alıştırmalar da öğretim ortamında yapılır. Yöntem, dil öğretimini gerçek iletişime benzetme amacı taşır. Bu sebeple, en basit bir yapısal bir alıştırmada bile iletişimsel yönü gözönüne alınarak soru-cevap yöntemi kullanılır (Demircan, 2013). Öğretimde kullanılan görseller, 4 işlev altında gruplandırılır; Anlamsal (semantic, semantik), konusal (thematic, tematik), öyküsel (narrative) ve hafızaya yardımcı (mnemonic, nimonik) (Doğan, 2012). Her dersin son bölümünde, telaffuz ve dilbilgisel alıştırmalar yapılır.

Metinlerde, çok sıkı bir biçimde izlenen ve denetlenen kesin sıralılık, öğrenme sırası bakımından kanıtlanmamış varsayımlara dayanmaktadır (Stern, 1983). Bu sıralama, doğal olmadığı için öğretmen ve öğrencilerin üreticilik yeteneklerini kısıtlamaktadır. Öğrenciye çok az özgürlük alanı verildiği için öğrenciler “kendini harekete geçirme, ait olma ve hedefi gerçekleştirme” ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır (Doğan, 2012). Öğretimin genel itibarıyla sözlü araçlara dayanması ve yazılı araçların azlığı, daha önceki öğrenme alışkanlıklarından ötürü, öğrencileri olumsuz etkilemektedir.

Görev Temelli Yöntem (Task-Based Method): Görev Temelli Öğretim Yöntemi'nin öğretim programı, dilin iletişim görevleri yoluyla öğretilmesi yaklaşımına dayanmaktadır (Doğan, 2012). Dil öğretiminde, genel olarak sonuca değil, öğretim sürecine odaklanılır ve öğretimin ana hedefi iletişimdir. Öğretim programı, eğitimsel görevler ve gerçek hayat görevleri çerçevesinde oluşturulur ve bu programda görevler listelenir. Jane Willis tarafından adı konulan ve her konunun işlenebildiği 6 görev tipi vardır: Listeleme, düzenleme-sıralama, karşılaştırma, problem çözme, kişisel deneyim paylaşımı, proje ve üretim (Doğan, 2012).

Yöntem, dilin sadece sınırlı sayıda biçimiyle karşılaşmış ve etkin kullanım becerisi kazanmamış başlangıç düzeyi öğrencileri için uygun olmadığı için ve göreve bağlı sistematik bir dilbilgisi, pedagojik girdi ve güncel müfredattan yoksun olması (Doğan, 2012) sebebiyle, bütüncül bir dil öğretiminde kullanılması mümkün değildir.

İçerik Merkezli Yöntem (Content-Based Method): Yöntem, öğretime konu olan yabancı dilin akademik yönü ile becerilerin eşzamanlı öğretiminin belirli bir

içerik çerçevesi içinde yapılmasını planlar. Büyük ölçüde hedef dilin konu içeriğini, iletişimin anlık bir nesnesi olarak değil, öğrenilmesi gereken bir araç olarak görür (Doğan, 2012). Bağlamsal öğrenme esas alınır ve akademik, mesleki, sosyal, eğlence gibi amaçlar için alan bilgisi kullanımı sağlanmaya çalışılır. Her sınıfın benzersiz, kendine özgü birer sosyokültürel bağlam olduğu kabul edilir. Dil öğretiminde konu temelli programlara öncelik verilir ve öğrenilen dilin kullanılabilir nitelikteki öğretimi hedeflenir. Hem dil öğrenimini hem de içerik öğrenimini aynı oranda ve eşzamanlı olarak gerçekleştirebilecek birleşik bir öğretim yolu izlenir.

İçerik merkezli dil öğretim yöntemine getirilen eleştirilerin başında, yöntemin dünyanın her yerinde aynı sistematik özellikleri taşıyan evrensel bir olgu niteliği taşımadığı ve farklı ülkelerde farklı uygulama biçimi ve gelişim hızı gösterdiği için genel geçer bir yöntem olma özelliğini kazanamadığını gelmektedir. Yöntemde, problemler teorik olarak önceden belirlenip, çözüldüğü ve derste uygulandığı için aktif öğretim esnasında karşılaşılabilecek problemler önceden belirlenemez. Anlık çözüm üretimi yapılamadığı için bu problemler çözümsüz kalabilmektedir.

2.7. Beden Eğitimi ve Sporun Tanımı

Beden eğitimi, çeşitli yönleri ile değişik şekillerde tarif edilmiştir. ‘Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda beden eğitimi ile ilgili iki tanım yer almaktadır: Bu tanımlardan birincisine göre beden eğitimi; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın başlıca unsuru olan insan gücünün, beden ve ruh sağlığını geliştirici faaliyetlerdir. Diğer tanıma göre ise beden eğiliminin tanımı şöyledir; oyun, jimnastik, gibi eğitici, bütün bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olup bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile yapılan eğitimdir (Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı, 1983). ‘Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda ise beden eğitiminin tanımı şöyledir; insan bütünü oluşturucu fiziki, ruhi ve zihni niteliklerin bulunduğu yaşın ve genetik kapasitenin gerektirdiği verim gücüne ulaştırılması için çoğu kere rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin bütünüdür (Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, 1983). Tarcan ise beden eğitiminin “cismen ve fikren en az yorgunluğa mukabil insana en çok fayda temin eden ruhi ve motor beceri faaliyetler” olarak tanımlamaktadır (Tarcan, 1932). Keten'e göre beden

eğitimi “insan davranışlarının bilimin öncülüğünde hareketlerle ifade edilmesidir. Ona göre, insan hareketlerinin bilimsel açıdan onların istekleri doğrultusunda geliştirilerek, fiziksel, ruhsal, kültürel, ahlaki ve sosyal yönden ideal insan oluşturulmasına beden eğitimi denir (Keten, 1993).

Spor kelimesi, İngilizce'nin de yardımıyla dünyaya yayılmış olsa da, İngilizce bir kelime değildir. Latince ‘dağıtmak, birbirinden ayırmak’ anlamına gelen “disportere” veya “deportere” kelimesinden doğmuştur. Bu şekilde kullanılan sözcük zamanla aşınmaya uğrayıp “Disport” şeklinde kullanılmaya başlanmıştır. 17 y.y’den itibaren de “Sport” şeklini almıştır. Türkçe’imizde uluslararası dil etkileşiminden etkilenerek “Sport” kelimesini de zenginliğine katmış, okunuğu gibi “spor” olarak kullanılmaya başlamıştır (Atasoy ve Kuter, 2005).

Spor, sporla uzaktan veya yakından ilgilenen birçok insan tarafından çeşitli anlamlarda kullanılmış ve sporun değişik tarifleri yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır; Spor tek başına veya toplu olarak yapılan, kendine özgü kuralları olan genelinde bir yarışmaya dayanan bedensel ve zihinsel yetilerin gelişimini sağlayan eğitici ve eğlendirici uğraştır. Spor, ferdin doğal çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zaman olacak şekilde meslekleştirerek yaptığı sosyalleştirici, topluluğu bütünleştirici ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Kılıcıl, 1985).

Spor, insanların yaradılışında bulunan saldırganlığa karşı barışçı rahatlama imkânları veren, saldırganlık duygusunun denetim altına alınması için uygun bir yarışma ortamı hazırlamaktır. Benzer şekilde; spor, egzersiz ve oyunun becerikli bir surette düzenlenmesinden doğar, bize en temiz duyguları verir. Hakiki spor insanı geliştirecek onun bedeni ve ruhi bütün kabiliyetlerini meydana çıkarabilecek en birinci vasıftır. Spor, ulusal birliği örgütleyen bir eğitim aracıdır. Spor, kitlenin afyonudur, çeşitli siyasi görüş ve düşüncelerdeki insanları, devletleri bir araya getiren onları bir amaç tarafından birleştirebilen bir olgudur, diyenler olduğu gibi onu toplumsal bir ihtiyaç olarak tanımlayanlar da vardır. Bazı insanlar sporu sağlıklı yaşamanın sırrı, bazıları motivasyonları yönünde bir hareketler topluluğu, bazıları da

zaman zaman savaş veya reklam aracı anlayışına sahip olmuşlardır. Bu anlayış doğrultusunda sporu tarif etmişlerdir (Atasoy ve Kuter, 2005).

Spor bir toplumda fertlerin sağlığını, eğitimini, ahlakını, iş gúcünü, üretim ve verimliliğinin etkileyen çok önemli bir faktördür. Spor, bireyleri fiziki, zihni, moral ve sosyal yönden geliştiren, kişilik, karakter kazandıran, sağlıklı toplumun oluşmasında bir etkindir (Yetim, 2000).

3. MATERYAL VE METOT

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma sürecinde kullanılan model açıklanmış olup, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanma süresi ve elde edilen verilerin analizi detaylı olarak açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma tarama modelinde olup, araştırmada daha önce Gömleksiz'in 1993 yılında yapmış olduğu "Yüksek Öğretimde Yabancı Dil Öğretimi ve Sorunları" adlı Yüksek Lisans Tezinde kullandığı yabancı dil derslerine ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik soruları içeren Ek-2'deki 31 soruluk anket formu, uzman görüşleri alınarak yenilenmiş ve geliştirilmiş şekliyle uygulanmıştır. Anketin geçerliliği her sorunun konu ile ilişkisi bütün konuyu kapsamı ile soruların açık ve anlaşılır olması bakımından önce uzmanlara tetkik ettirilerek daha sonra evren içinden tesadüfi yöntemle seçilen 120 kişilik ön örneklem grubuna pilot çalışma yapılarak sağlanmıştır. Araştırma ile ilgili literatür taraması yapılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Balıkesir Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Muğla-Sıtkı Koçman Üniversitesi, Kütahya-Dumlupınar Üniversitesi, Çanakkale-Onsekiz Mart Üniversitesi, Manisa-Celal Bayar Üniversitesi, Aydın-Adnan Menderes Üniversitesi ve Edirne-Trakya Üniversitesi oluştururken, örneklemini ise, bu üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında 2012 - 2013 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrenim gören ve tesadüfi yöntemle seçilen 334'ü kadın ve 672'si erkek olmak üzere toplam 1006 öğrenci oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada verilerin toplanmasında, soruların açık ve anlaşılır olması bakımından daha önce Gömleksiz'in 1993 yılında yapmış olduğu "Yüksek Öğretimde Yabancı Dil Öğretimi ve Sorunları" adlı Yüksek Lisans Tezinde kullandığı yabancı dil derslerine ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik soruları içeren Ek'teki 31 soruluk anket formu, uzman görüşleri alınarak yenilenmiş ve geliştirilmiş şekliyle 120 kişilik örneklem grubuna uygulanmış ve güvenilirlik-geçerliliği Cronbach Alpha .76 olarak bulunmuştur. Anket formu; Balıkesir

Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Muğla-Sıtkı Koçman Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi ve Trakya Üniversitesinin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında 2012 - 2013 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrenim gören toplam 1200 öğrenciye bizzat araştırmacı tarafından yapılmış, anketlerde eksik ve hatalı olanlar çıkarılarak 1006 anket değerlendirilmiştir.

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırma süresince verilerin elde edilmesinde kullanılan veri toplama araçları; Balıkesir Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Muğla-Sıtkı Koçman Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Çanakkale-Onsekiz Mart Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi ve Trakya Üniversitesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilere bizzat araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Bu durum, veri toplama sürecinde, araştırmanın sonucunu etkileyebilecek herhangi bir olumsuzluğun giderilmesi imkânını sağlamıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler, SPSS 20.0 “Statistical Package for the Social Sciences” paket programı ile çözümlenmiştir. Mevcut verilerin analizinde, ki-kare testi ile frekans tekrarı ve yüzdeler dağılımları kullanılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın amacına yönelik olarak hazırlanan yabancı dil derslerine ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik soruları içeren Ek-2'deki 31 soruluk anket formundan elde edilen verilerin, araştırmanın yöntem kısmında

anlatılan biçimde test etmek amacıyla yapılan istatistiksel analizlerle verilerin çözümlenmesi ve bu işlemlerin sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Cinsiyet	Kadın	n	117	100	117	334
		%	11,6	9,9	11,6	33,2
	Erkek	n	234	222	216	672
		%	23,3	22,1	21,5	66,8
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100
Yaş	17-19	n	54	23	37	114
		%	5,4	2,3	3,7	11,3
	20-22	n	179	179	170	528
		%	17,8	17,8	16,9	52,5
	23-25	n	102	102	113	317
		%	10,1	10,1	11,2	31,5
	26 ve üzeri	n	16	18	13	47
		%	1,6	1,8	1,3	4,7
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100
Yetiştigi Çevre	Metropol	n	86	94	92	272
		%	8,5	9,3	9,1	27
	Kent	n	134	89	101	324
		%	13,3	8,8	10	32,2
	İlçe	n	96	108	96	300
		%	9,5	10,7	9,5	29,8
	Kasaba	n	13	3	12	28
		%	1,3	0,3	1,2	2,8
	Köy	n	22	28	32	82
		%	2,2	2,8	3,2	8,2
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100

Tablo 1’de, araştırmanın denek grubunu oluşturan öğrencilerin demografik özelliklerine bakıldığında; katılımcıların %66.8’inin erkek, %33.2’sinin kadın olduğu, ağırlıklı olarak %52.5’lik oranla 20-22 ve %31.5 ile 23-25 yaş aralıklarında olduğu, genel olarak %32.2’sinin kentte, %29.8’inin ilçede, %27’sinin de metropolde yetiştiği görülmektedir.

Tablo 1.’in Devamı. Katılımcıların Demografik Bilgileri.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Baba Eğitim Durumu	Okur-Yazar Değil	n	8	6	6	20
		%	0,8	0,6	0,6	2
	İlkokul	n	127	116	127	370

	Ortaokul	%	12,6	11,5	12,6	36,8
		n	63	64	54	181
	Lise	%	6,3	6,4	5,4	18
		n	106	90	95	291
	Üniversite	%	10,5	8,9	9,4	28,9
		n	43	43	50	136
	Lisansüstü /Doktora	%	4,3	4,3	5	13,5
		n	4	3	1	8
Toplam	%	0,4	0,3	0,1	0,8	
	n	351	322	333	1006	
		%	34,9	32	33,1	100
		n				
Anne Eğitim Durumu	Okur-Yazar Değil	n	31	28	25	84
		%	3,1	2,8	2,5	8,3
	İlkokul	n	177	139	159	475
		%	17,6	13,8	15,8	47,2
	Ortaokul	n	62	64	66	192
		%	6,2	6,4	6,6	19,1
	Lise	n	64	72	62	198
		%	6,4	7,2	6,2	19,7
	Üniversite	n	17	19	18	54
		%	1,7	1,9	1,8	5,4
	Lisansüstü /Doktora	n	0	0	3	3
		%	0	0	0,3	0,3
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100
Ekonomik Olarak Yaşam Standartları	Çok İyi	n	10	13	20	43
		%	1	1,3	2	4,3
	İyi	n	136	142	124	402
		%	13,5	14,1	12,3	40
	Orta	n	180	137	152	469
		%	17,9	13,6	15,1	46,6
	Zayıf	n	21	24	30	75
		%	2,1	2,4	3	7,5
	Çok Zayıf	n	4	6	7	17
		%	0,4	0,6	0,7	1,7
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100

Tablo 1'in Devamı. Katılımcıların Demografik Bilgileri.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Öğrenim Gördükleri Lise Türü	Düz Lise	n	230	236	231	697
		%	22,9	23,5	23	69,3
	Özel Lise	n	5	8	5	18
		%	0,5	0,8	0,5	1,8
	Anadolu ve Fen Liseleri	n	35	10	22	67
		%	3,5	1	2,2	6,7
	İmam-Hatip Lisesi	n	4	6	7	17
		%	0,4	0,6	0,7	1,7
	Meslek Liseleri	n	51	45	47	143
		%	5,1	4,5	4,7	14,2
	Süper Lise	n	8	4	15	27
		%	0,8	0,4	1,5	2,7
	Güzel Sanatlar Lisesi	n	10	9	4	23
		%	1	0,9	0,4	2,3
	Yabancı Dil Ağırlıklı Lise	n	8	2	2	12
		%	0,8	0,2	0,2	1,2
Spor Lisesi	n	0	2	0	2	
	%	0	0,2	0	0,2	
Toplam	n	351	322	333	1006	
	%	34,9	32	33,1	100	

Tablo 1'in devamında, öğrencilerin baba eğitim durumları incelendiğinde; genellikle %36.8'inin ilkokul ve %28.9'unun lise mezunu, anne eğitim durumlarına baktığımızda ise, ağırlıklı olarak %47.2'sinin ilkokul mezunu olduğu görülmüştür. Ekonomik olarak yaşam standartlarını incelediğimizde, %46.6'sının orta, %40'ının ise iyi düzeyde olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin %69.3'lük büyük bir oranının düz liseden ve %14.2'sinin ise meslek liselerinden mezun oldukları sonucuna varılmıştır.

Tablo 2. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversite ve Sınıfları İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam		
Üniversite	Balıkesir Üniversitesi	n	68	25	18	111	
		%	6,8	2,5	1,8	11	
	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	n	35	51	64	150	
		%	3,5	5,1	6,4	14,9	
	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	n	38	34	38	110	
		%	3,8	3,4	3,8	10,9	
	Dumlupınar Üniversitesi	n	46	52	45	143	
		%	4,6	5,2	4,5	14,2	
	Trakya Üniversitesi	n	35	35	37	107	
		%	3,5	3,5	3,7	10,6	
	Celal Bayar Üniversitesi	n	45	45	45	135	
		%	4,5	4,5	4,5	13,4	
	Adnan Menderes Üniversitesi	n	50	50	50	150	
		%	5	5	5	14,9	
Sakarya Üniversitesi	n	34	30	36	100		
	%	3,4	3	3,6	9,9		
Toplam		n	351	322	333	1006	
		%	34,9	32	33,1	100	
Sınıf	1. Sınıf	n	79	49	60	188	
		%	7,9	4,9	6	18,7	
	2. Sınıf	n	69	104	50	223	
		%	6,9	10,3	5	22,2	
	3. Sınıf	n	109	81	119	309	
		%	10,8	8,1	11,8	30,7	
	4. Sınıf	n	76	74	82	232	
		%	7,6	7,4	8,2	23,1	
	4. Sınıf Üzeri	n	18	14	22	54	
		%	1,8	1,4	2,2	5,4	
	Toplam		n	351	322	333	1006
			%	34,9	32	33,1	100

Tablo 2’de, öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversite durumlarına baktığımızda; %14.9’unun Muğla Sıtkı Koçman, yine %14.9’unun Adnan Menderes, %14.2’sinin Dumlupınar, %13.4’ünün Celal Bayar, %11’inin Balıkesir, %10.9’unun Çanakkale Onsekiz Mart, %10.6’sının Trakya ve %9.9’unun ise Sakarya Üniversitesi olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin ağırlıklı olarak %30.7’sinin 3.sınıf, %23.1’inin 4.sınıf, %22.2’sinin 2.sınıf, %18.7’sinin 1.sınıf ve %5.4’ünün 4.sınıf üzeri öğrenim gördükleri tespit edilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Ortaöğretimde ve Öğrenim Gördükleri Üniversitede Takip Ettikleri Yabancı Dil Dersleriyle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Ortaöğretimdeki Yabancı Dil	İngilizce	n	349	319	332	1000
		%	34,7	31,7	33	99,4
	Fransızca	n	0	2	1	3
		%	0	0,2	0,1	0,3
	Almanca	n	2	1	0	3
		%	0,2	0,1	0	0,3
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100
Şuanda Takip Edilen Yabancı Dil	İngilizce	n	338	316	332	986
		%	33,6	31,4	33	98
	Fransızca	n	-	-	-	-
		%	-	-	-	-
	Almanca	n	13	6	1	20
		%	1,3	0,6	0,1	2
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100

Tablo 3'ü incelediğimizde, katılımcıların hem ortaöğretimde (%99.4), hem de öğrenim gördükleri üniversitede (%98), genellikle yabancı dil olarak ingilizce dersini aldıkları görülmüştür.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Ortaöğretimdeki Yabancı Dil Dersini Hangi Şartlarda Gördükleri İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Ortaöğretimdeki Yabancı Dil Dersini	Derse Genellikle Branş Öğretmeni Geliyordu	n	269	248	241	758
		%	26,7	24,7	24	75,3
	Derse Genellikle Branş Dışı Öğretmen Geliyordu	n	32	33	36	101
		%	3,2	3,3	3,6	10
	Çoğunlukla Boş Geçiyordu	n	24	15	25	64
		%	2,4	1,5	2,5	6,4
	Kısmen Boş Geçiyordu	n	20	22	27	69
		%	2	2,2	2,7	6,9
	Tamamen Boş Geçiyordu	n	6	4	4	14
		%	0,6	0,4	0,4	1,4
	Başka(Lütfen Belirtiniz)	n	-	-	-	-
		%	-	-	-	-
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100

Hangi Şartlarda						

Tablo 4'te, araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin %75.3'lük büyük bir oranının, ortaöğretimdeki yabancı dil derslerine genellikle branş öğretmeninin girdiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 5. Araştırma Grubunun Yabancı Dil Öğrenme ve Bilmenin Kendileri İçin Gerekli Olduğu Fikrine Katılıp Katılmama Durumları Ki-Kare Testi Sonucu.

Yabancı Dil Öğrenme ve Bilmenin Gerekli Olduğu Fikrine Katılıp Katılmama	Bölümler						Toplam	
	Öğretmenlik		Antrenörlük		Yöneticilik			
Tamamen Katılıyorum	n	220	208	168			596	
	%	21,9	20,7	16,7			59,2	
Katılıyorum	n	95	89	126			310	
	%	9,4	8,8	12,5			30,8	
Kısmen Katılıyorum	n	21	13	20			54	
	%	2,1	1,3	2			5,4	
Az Katılıyorum	n	15	12	19			46	
	%	1,5	1,2	1,9			4,6	
Hiç Katılmıyorum	n	-	-	-			-	
	%	-	-	-			-	
Toplam	n	351	322	333			1006	
	%	34,9	32	33,1			100	
	P	0,007*						
	X²	17,656						
Yabancı Dil Öğrenme ve Bilmenin Gerekli Olduğu Fikrine Katılma Sebepleri	Bölümler						P	X ²
	Öğretmenlik		Antrenörlük		Yöneticilik			
	n	%	n	%	n	%		
Okulu Bitirdikten Sonra Daha Kolay İş Bulma İmkânı Sağladığı İçin	230	22,9	246	24,5	250	24,9	0,003*	11,975
Mesleğimle İlgili Yabancı Kaynakları Daha Rahat Takip Edebilmek İçin	116	11,5	133	13,2	116	11,5	0,067	5,402
Yabancılarla Kolay Arkadaşlık Kurmak ve Yabancı Kültürleri Tanımak İçin	127	12,6	103	10,2	116	11,5	0,509	1,353
Yurtdışına Gitmek İçin	98	9,7	103	10,2	74	7,4	0,019	7,952
Yabancı Dil Bilmek Toplumda Saygınlık Nedeni Olduğu İçin	40	4	33	3,3	31	3,1	0,668	0,807
Okulu Bitirdikten Sonra Lisansüstü Eğitim Yapmak İçin	113	11,2	109	10,8	94	9,3	0,279	2,555

Anlamlılık Değeri: * = p<0,01

Tablo 5'te, öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerde yabancı dil öğrenme ve bilmenin kendileri için gerekli olduğu fikrine katılma durumları incelendiğinde; tüm bölümlerde okuyan öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiş ve yabancı dil öğrenme ve bilmenin kendileri için gerekli olduğu fikrine tamamen katıldıkları görülmüştür (p:0,007; χ^2 :17,656). Öğrencilerin yabancı dil öğrenme ve bilmenin kendileri için gerekli olduğu fikrine tamamen katılma sebebi ise; genellikle okulu bitirdikten sonra daha kolay iş bulma imkanı sağlaması sonucu ortaya çıkmış ve tüm bölümlerde okuyan öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir (p:0,003; χ^2 :11,975). Diğer değişkenlere baktığımızda ise bölümler arasında herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Üniversitede Uygulanan Yabancı Dil Eğitiminin Yeterliliği Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.

Üniversitede Uygulanan Yabancı Dil Eğitiminin Yeterliliği	Bölümler			Toplam				
	Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik					
Tamamen Katılıyorum	n	32	13	21	66			
	%	3,2	1,3	2,1	6,6			
Katılıyorum	n	43	41	40	124			
	%	4,3	4,1	4	12,3			
Kısmen Katılıyorum	n	89	92	84	265			
	%	8,8	9,1	8,3	26,3			
Az Katılıyorum	n	170	171	162	503			
	%	16,9	17	16,1	50			
Hiç Katılmıyorum	n	17	5	26	48			
	%	1,7	0,5	2,6	4,8			
Toplam	n	351	322	333	1006			
	%	34,9	32	33,1	100			
	P	0,005*						
	X²	21,965						
Üniversitede Uygulanan Yabancı Dil Eğitiminin Yeterli Olmama Sebepleri	Bölümler						P	X ²
	Öğretmenlik		Antrenörlük		Yöneticilik			
	n	%	n	%	n	%		
Sınıftaki Öğrenci Sayısı Fazla (Kalabalık Sınıflar) Olduğu İçin	63	7,7	78	9,6	58	7,1	0,084	4,949
Haftalık Yabancı Dil Ders Saatleri Az Olduğu İçin	159	19,5	147	18	122	15	0,009*	9,343
Üçüncü ve Dördüncü Sınıflarda Yabancı Dil Dersi Olmadığı İçin	56	6,9	57	7	73	8,9	0,128	4,110
Yeterli Araç-Gereç (Dil Lab., Video, Teyp vb.) Olmadığı İçin	84	10,3	81	9,9	54	6,6	0,007*	9,873
Yabancı Dil Öğretim Elemanlarının Derste Kullandıkları Metod ve Teknikler Yeterli Olmadığı İçin	124	15,2	97	11,9	86	10,5	0,006*	10,259

Anlamlılık Değeri: * = p<0,01

Tablo 6'da, öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitede uygulanan yabancı dil eğitiminin yeterliliği hakkındaki görüşleri incelendiğinde tüm bölümlerde okuyan öğrenciler arasında, anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (p:0,005; χ^2 :21,965). Bu sonuca göre; öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitede uygulanan yabancı dil eğitiminin yetersiz olduğu görülmüştür. Bunun sebebi ise haftalık yabancı dil ders saatlerinin az olması (p:0,009; χ^2 :9,343), yabancı dil öğretim elemanlarının derste kullandıkları metot ve tekniklerin yetersizliği (p:0,006; χ^2 :10,259) ve yeterli araç-gereç (dil laboratuvarı, video, teyp vb.) olmadığı (p:0,007; χ^2 :9,873) sonucu ortaya çıkmış ve tüm bölümlerde okuyan öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Diğer değişkenlere baktığımızda ise bölümler arasında herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Tablo 7. Katılımcıların Bölümlerinde Daha Yeterli Yabancı Dil Öğretimi Hakkındaki Durumları Ki-Kare Testi Sonucu.

Öğrencilerin Bölümlerinde Daha Yeterli Yabancı Dil Öğretimi İçin İstekleri	Bölümler						P	X ²
	Öğretmenlik		Antrenörlük		Yöneticilik			
	n	%	n	%	n	%		
Mevcut Uygulama Devam Etmeli	52	5,2	51	5,1	46	4,6	0,776	0,532
Seviye Testi Yapılarak Öğrenciler Seviyelerine Göre Sınıflara Ayrılmalı	165	16,4	134	13,3	179	17,8	0,008*	9,728
Eskiden Olduğu Gibi Dört Yıl Zorunlu Olmalı	114	11,3	115	11,4	84	8,3	0,012	8,872
İlk İki Yıl Zorunlu Sonra Seçmeli Olmalı	78	7,8	59	5,9	69	6,9	0,452	1,586
Tamamen Seçmeli Olmalı	50	5	37	3,7	47	4,7	0,503	1,375
Hazırlık Sınıfı Olmalı	104	10,3	132	13,1	111	11	0,007*	9,895

Anlamlılık Değeri: * = p<0,01

Tablo 7'yi incelediğimizde, öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerde daha yeterli yabancı dil öğretimi sağlanabilmesi için bölümlerinde yabancı dilin uygulanması hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bu sonuca göre; seviye tespit sınavıyla sınıfların belirlenmesi (p:0,008; χ^2 :9,728) ve hazırlık sınıfı açılması (p:0,007; χ^2 :9,895) görüşleri ortaya çıkmıştır. Diğer değişkenlere baktığımızda ise bölümler arasında herhangi bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 8. Katılımcıların Haftalık Ders Saatlerinin Yeterli Olup Olmadığı Durumları İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Haftalık Ders Saatlerinin Yeterli Olup Olmadığı	Yeterli	n	116	134	131	381
		%	11,5	13,3	13	37,9
	Yetersiz	n	235	188	202	625
		%	23,4	18,7	20,1	62,1
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100
Yetersizse Kaç Saat Olmalı	4 Saat	n	63	37	41	141
		%	10,1	5,9	6,6	22,6
	5 Saat	n	39	35	42	116
		%	6,2	5,6	6,7	18,6
	6 Saat	n	66	74	58	198
		%	10,6	11,8	9,3	31,7
	7 Saat	n	3	2	7	12
		%	0,5	0,3	1,1	1,9
	8 Saat	n	36	15	26	77
		%	5,8	2,4	4,2	12,3
	8 Saatten Fazla	n	28	25	28	81
		%	4,5	4	4,5	13
	Toplam	n	235	188	202	625
		%	37,6	30,1	32,3	100

Tablo 8’de, araştırma örnekleminizi oluşturan öğrencilere göre, haftalık ders saatlerinin yetersiz olduğu (%62.1) görülmüştür. Bu sebeple, öğrencilerin haftalık ders saatlerinin genel olarak %31.7’sinin 6, %22.6’sının 4 ve %18.6’sının ise 5 saat olmasını istedikleri sonucuna varılmıştır.

Tablo 9. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kullanılan Ders Kitabı Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.

Ders Kitabı Hakkındaki Görüşler	Bölümler						P	X ²
	Öğretmenlik		Antrenörlük		Yöneticilik			
	n	%	n	%	n	%		
Yabancı Dil Bilgi Seviyeme Göre Çok Zor	122	12,1	133	13,2	167	16,6	0,000*	16,706
Yabancı Dil Bilgi Seviyeme Uygun	127	12,6	101	10	91	9	0,045	6,213
Yabancı Dil Bilgi Seviyeme Göre Çok Kolay	56	5,6	46	4,6	44	4,4	0,590	1,055
İlgi ve Kültürel Seviyeme Uygun	51	5,1	47	4,7	40	4	0,542	1,224
İlgi ve Kültürel Seviyeme Uygun Değil	45	4,5	42	4,2	58	5,8	0,161	3,648

Anlamlılık Değeri: * = p<0,01

Tablo 9’a baktığımızda, araştırmaya katılan öğrencilerin kullanılan ders kitabı hakkındaki görüşleri incelendiğinde; tüm bölümler için kullanılan ders kitabının

yabancı dil bilgi seviyelerine göre zor olduğu (p:0,000; χ^2 :16,706) belirlenmiş ve tüm bölümlerde okuyan öğrenciler arasında anlamlı farklılık görülmüştür. Diğer değişkenlere baktığımızda ise bölümler arasında herhangi bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Yabancı Dil Ders Kitaplarının Yazarları Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.

Ders Kitabı Yazarları		Bölümler			Toplam
		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	
Türk Yazarlar	n	64	72	67	203
	%	6,4	7,2	6,7	20,2
Yabancı Yazarlar	n	78	66	104	248
	%	7,8	6,6	10,3	24,7
Karma	n	209	184	162	555
	%	20,8	18,3	16,1	55,2
Toplam	n	351	322	333	1006
	%	34,9	32	33,1	100
P		0,006*			
X²		14,372			

Anlamlılık Değeri: * = p<0,01

Tablo 10'da, öğrencilerin yabancı dil ders kitaplarının yazarları hakkındaki görüşlerine baktığımızda; tüm bölümlerde ders kitaplarının karma yazarlardan oluşması sonucu ortaya çıkmış ve anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (p:0,006; χ^2 :14,372). Diğer değişkenlere baktığımızda ise bölümler arasında herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir.

Tablo 11. Katılımcıların Daha Etkin Yabancı Dil Öğretiminde Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanları Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.

Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanları Hakkındaki Görüşler		Bölümler			Toplam
		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	
Yabancı Uyruklular Sadece Konuşma (Pratik) Dersi Vermeli	n	222	221	200	643
	%	22,1	22	19,9	63,9
Dersleri Tamamen Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanları Vermeli	n	69	72	88	229
	%	6,9	7,2	8,7	22,8
Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanlarına Gerek Yok	n	60	29	45	134
	%	6	2,9	4,5	13,3
Toplam	n	351	322	333	1006
	%	34,9	32	33,1	100
		P	0,008*		
		X²	13,654		

Anlamlılık Değeri: * = $p < 0,01$

Tablo 11’de, araştırmaya katılan öğrencilerin daha etkin yabancı dil öğretiminde, yabancı uyruklu öğretim elemanları hakkındaki görüşleri incelendiğinde; genellikle yabancı uyruklular sadece konuşma (pratik) dersi vermeli görüşü ortaya çıkmış ve tüm bölümlerde anlamlı bir farklılık görülmüştür ($p:0,008$; $x^2:13,654$). Diğer değişkenlere baktığımızda ise bölümler arasında, herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Tablo 12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yabancı Dil Dersine Çalışıp Çalışmama Durumları İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Yabancı Dil Dersine Çalışma	Her Zaman	n	45	39	50	134
		%	4,5	3,9	5	13,3
	Genellikle	n	71	42	44	157
		%	7,1	4,2	4,4	15,6
	Bazen	n	129	127	126	382
		%	12,8	12,6	12,5	38
	Nadiren	n	87	97	90	274
		%	8,6	9,6	8,9	27,2
	Hiç Bir Zaman	n	19	17	23	59
		%	1,9	1,7	2,3	5,9
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100
SebepleriYabancı Dil Dersine Yeterli Çalışmama	Yurtta/Evde Çalışma Şartları Uygun Olmadığı İçin	n	30	34	28	92
		%	5,2	5,9	4,9	16
	Ders Kitabım Olmadığı İçin	n	15	13	25	53
		%	2,6	2,3	4,3	9,2
	Yabancı Dilin Gerekli Olduğuna İnanmadığım İçin	n	12	10	14	36
		%	2,1	1,7	2,4	6,2
	Nasıl Çalışılacağını Bilmediğim İçin	n	137	169	133	439
		%	19,1	23,6	18,6	61,3
	Branş Dersim Olmadığı İçin	n	61	65	65	191
		%	10,6	11,3	11,3	33,2
	Başka (Lütfen Belirtiniz)	n	-	-	-	-
		%	-	-	-	-
Toplam	n	210	234	227	671	
	%	100	100	100	100	

Tablo 12’de, öğrencilerin yabancı dil dersine genellikle %38 ile bazen, %27.2 ile nadiren çalıştıkları görülmüştür. Bu durum, öğrencilerin yabancı dil dersine yeterince çalışmadıklarını göstermektedir. Bunun sebebi ise ağırlıklı olarak %61.3 ile nasıl çalışacaklarını bilmedikleri olarak tespit edilmiştir.

Tablo 13. Araştırmaya Katılan Öğrencilere Göre Yabancı Dil Sınavlarında Öğrenci Başarısını Ölçerken Nelere Ağırlık Verilmeli Durumu İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Yabancı Dil Sınavlarında Öğrenci Başarısını Ölçerken Nelere Ağırlık Verilmelidir	Hem Yazılı Hem Sözlü Sınav Olmalı	n	260	229	209	698
		%	25,8	22,8	20,8	69,4
	Sadece Yazılı Sınav Olmalı	n	69	70	84	223
		%	6,9	7	8,3	22,2
	Sadece Sözlü Sınav Olmalı	n	22	23	40	85
		%	2,2	2,3	4	8,4
	Başka (Lütfen Belirtiniz)	n	-	-	-	-
		%	-	-	-	-
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100

Tablo 13'ü incelediğimizde, araştırmaya katılan öğrencilere göre, yabancı dil sınavlarında öğrenci başarısını ölçerken genellikle %69.4 ile hem yazılı, hem de sözlü sınav ya da %22.2 ile sadece yazılı sınav olmalı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 14. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenmeye Karşı İlgil Düzeyleri İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Yabancı Dil Öğrenmeye Karşı İlgil Düzeyi	Çok Fazla	n	54	44	45	143
		%	5,4	4,4	4,5	14,2
	Fazla	n	65	50	56	171
		%	6,5	5	5,6	17
	Orta	n	106	105	93	304
		%	10,5	10,4	9,2	30,2
	Az	n	104	107	115	326
		%	10,3	10,6	11,4	32,4
	Çok Az	n	20	10	19	49
		%	2	1	1,9	4,9
	Hiç İlgim Yok	n	2	6	5	13
		%	0,2	0,6	0,5	1,3
	Toplam	n	351	322	333	1006
		%	34,9	32	33,1	100
İlgil Düzeyiniz Orta, Az veya Yoksa Sebepleri	Gelişigüzel, Plansız ve Düzensiz Çalıştığım İçin	n	22	12	11	45
		%	11,7	6,4	5,9	23,9
	Yeterince Motive Edilemediğim İçin	n	69	83	85	237
		%	17,8	21,4	21,9	61,1
	Dersi Veren Öğretim Elemanı İle Yeterince İletişim Kuramadığım İçin	n	11	17	17	45
		%	5,9	9	9	23,9
	Orta Öğretimdeki Yabancı Dil Düzeyim Düşük Olduğundan Uyum Sağlayamadığım İçin	n	38	25	34	97
		%	20,2	13,3	18,1	51,6
	Yükseköğretimde Başka Bir Dili Seçtiğim İçin	n	4	6	0	10
		%	2,1	3,2	0	5,3
	Başka (Lütfen Belirtiniz)	n	-	-	-	-
		%	-	-	-	-
	Toplam	n	144	143	147	434
		%	100	100	100	100

Tablo 14'te, araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye karşı ilgil düzeylerinin, ağırlıklı olarak %32.4'ünün az, %30.2'sinin ise orta olduğu görülmüştür. Bunun sebebi ise genellikle %61.1'lik bir oranla, yeterince motive edilmediği için ve %51.6'lık bir oranla da orta öğretimdeki yabancı dil düzeyleri düşük olduğundan, uyum sağlayamadıkları şeklinde tespit edilmiştir.

Tablo 15. Öğrencilerin Yabancı Dil Dersi İle İlgili Karşılaşılan Sorunları Çözme Şekli İle İlgili Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Yabancı Dil Dersi İle İlgili Karşılaşılan Sorunları Çözme Şekli	Dersin Öğretmenine Danışarak	n	161	177	139	477
		%	16	17,6	13,8	47,4
	Ailemde ve Çevremde Daha İyi Bilen Birine Danışarak	n	87	86	89	262
		%	8,6	8,5	8,8	26
	Özel Kurslara Katılarak	n	110	95	110	315
		%	10,9	9,4	10,9	31,3
	Yardımcı Kaynaklara Başvurarak	n	89	95	87	271
		%	8,8	9,4	8,6	26,9
	Yabancı Dilde Yazılmış Gazete, Dergi vb.Takip Ederek	n	38	33	26	97
		%	3,8	3,3	2,6	9,6
	Başka (Lütfen Belirtiniz)	n	-	-	-	-
		%	-	-	-	-
	Toplam	n	485	486	451	1422
		%	100	100	100	100

Tablo 15'e bakıldığında, öğrencilerin yabancı dil dersi ile ilgili karşılaşılan sorunları çözme şekilleri; ağırlıklı olarak %47.4 ile dersin öğretmenine danışarak, %31.3 ile özel kurslara katılarak, %26.9 ile yardımcı kaynaklara başvurarak ve %26 ile ailemde ve çevremde daha iyi bilen birine danışarak şeklinde olduğu görülmüştür.

Tablo 16. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Okulu Bitirdikten Sonra Ne Tür Bir Yabancı Dil Yeteneği Geliştireceklerine İlişkin Yüzde/Frekans Sonuçları.

Değişkenler		Öğretmenlik	Antrenörlük	Yöneticilik	Toplam	
Okulu Bitirdikten Sonra Ne Tür Bir	Mesleğimle İlgili Yayınları Sözlük Yardımı İle Türkçeye Çevirebilirim	n	70	77	62	209
		%	7	7,7	6,2	20,8
	Konuşabilir ve Konuşulana Anlayabilirim	n	112	93	104	309
		%	11,1	9,2	10,3	30,7
	Anlayabilir Fakat Konuşamayabilirim	n	145	118	131	394
		%	14,4	11,7	13	39,2
	Anlatılanları Yazabilir, Okuduğumu Anlayabilirim	n	32	49	46	127
		%	3,2	4,9	4,6	12,6
	Hepsi	n	9	5	11	25
		%	0,9	0,5	1,1	2,5
	Hiçbiri	n	39	37	36	112

Yabancı Dil Yeteneği Geliştireceğine İnanma		%	3,9	3,7	3,6	11,1
		n	407	379	390	1176
	Toplam	%	100	100	100	100

Tablo 16’da, araştırma grubunun okulu bitirdikten sonra ne tür bir yabancı dil yeteneği geliştireceklerine ilişkin çıkan sonuçlar incelendiğinde; genellikle %33,2’sinin anlayabileceği fakat konuşamayabileceği, %30,7’sinin konuşabileceği ve konuşulanı anlayabileceği, %20,8’inin ise meslekleriyle ilgili yayınları sözlük yardımıyla türkçeye çevirebileceği sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 17. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yabancı Dil Derslerinin Uygulanması Hakkındaki Görüşleri Ki-Kare Testi Sonucu.

Yabancı Dil Derslerinin Nasıl Uygulanması Gerektiği	Bölümler						P	X ²
	Öğretmenlik		Antrenörlük		Yöneticilik			
	n	%	n	%	n	%		
Temel Gramer Bilgilerine Ağırlık Verilmelidir	152	15,1	175	17,4	146	14,5	0,006*	10,234
Mesleki Yayın ve Kitapları Okuyup Anlamaya Ağırlık Verilmelidir	86	8,5	78	7,8	69	6,9	0,433	1,673
Günlük ve Mesleki Konularla İlgili Pratik (Konuşma) Çalışmalarına Ağırlık Verilmelidir	234	23,3	194	19,3	181	18	0,004*	10,860
Bol Bol Çeviri Yapmaya Ağırlık Verilmelidir	169	16,8	121	12	119	11,8	0,002*	12,772
Anlatılanı Yazma Becerisine Ağırlık Verilmelidir	58	5,8	75	7,5	54	5,4	0,031	6,934

Anlamlılık Değeri: * = p<0,01

Tablo 17'ye baktığımızda, araştırmaya katılan öğrencilerin yabancı dil derslerinin uygulanması hakkındaki görüşleri incelendiğinde; günlük ve mesleki konularla ilgili pratik (konuşma) çalışmalarına (p:0,004; χ^2 :10,860), bol bol çeviri yapmaya (p:0,002; χ^2 :12,772) ve temel gramer bilgilerine ağırlık verilmeli (p:0,006; χ^2 :10,234) sonuçları tespit edilmiş ve tüm bölümler arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Diğer değişkenleri incelediğimizde ise bölümler arasında herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır.

5. TARTIŞMA

Araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda; katılımcıların demografik bilgileri incelendiğinde, araştırmaya 672'si erkek, 334'ü kadın olmak üzere toplam 1006 öğrenci katılmıştır. Erkek öğrencilerin %34.8'inin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, %33'ünün Antrenörlük Eğitimi ve %32.1'inin Spor Yöneticiliği bölümlerinde; kadın öğrencilerin ise, %35'inin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, yine %35'inin Spor Yöneticiliği ve %29.9'unun Antrenörlük Eğitimi bölümlerinde öğrenim gördükleri sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin genellikle 20-22 ve 23-25 yaş aralığında oldukları, büyük bir çoğunluğunun kentte, diğerlerinin ise ilçe ve metropolde yetiştikleri; katılımcıların baba eğitim durumuna baktığımızda, genellikle ilkokul ve lise mezunu, anne eğitim durumuna baktığımızda ise, ağırlıklı olarak ilkokul mezunu oldukları görülmüştür. Ekonomik olarak yaşam standartlarının orta ve iyi seviyede olduğu, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun düz lise veya meslek lisesi mezunu oldukları tespit edilmiştir (Tablo 1).

Araştırma; Muğla-Sıtkı Koçman Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Çanakkale-Onsekiz Mart Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi ve Spor Yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun 3.sınıf, diğerlerinin ise sırasıyla 4.sınıf, 2.sınıf, 1.sınıf ve 4.sınıf üzeri öğrenim gördükleri sonucuna varılmıştır (Tablo 2).

Katılımcıların hem ortaöğretimde, hem de üniversitede yabancı dil eğitimi olarak İngilizce dersini aldıkları (Tablo 3), ortaöğretimde İngilizce dersini genellikle branş öğretmenin rehberliğinde takip ettikleri görülmektedir (Tablo 4).

Öğrencilerin genellikle okulu bitirdikten sonra daha kolay işi bulma imkanı sağlayacağı için ($p:0,003$; $x^2:11,975$), yabancı dil öğrenme ve bilmenin gerekli olduğu fikrine tamamen katıldıkları görülmüş ($p:0,007$; $x^2:17,656$), bölümler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Diğer değişkenler arasında ise herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır (Tablo 5).

Araştırmaya katılan öğrencilerin, üniversitelerde yürütülen yabancı dil eğitiminin yeterli olmadığı ($p:0,005$; $x^2:21,965$) düşüncesine katıldıkları görülmüş olup, katılmama nedenleri ise genellikle haftalık ders saatlerinin azlığı ($p:0,009$; $x^2:9,343$), yabancı dil öğretim elemanlarının derste kullandıkları metot ve tekniklerin yetersizliği ($p:0,006$; $x^2:10,259$), yeterli araç-gereç bulunmaması ($p:0,007$; $x^2:9,873$) olarak tespit edilmiş ve bölümler arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Diğer değişkenlerde ise herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir (Tablo 6).

Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin genellikle bölümlerinde daha yeterli dil eğitimi için seviye tespit sınavıyla sınıfların belirlenmesi ($p:0,008$; $x^2:9,728$) ve hazırlık sınıfı açılması ($p:0,007$; $x^2:9,895$) görüşleri ortaya çıkmış; bölümler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Diğer değişkenlere baktığımızda ise herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır (Tablo 7).

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu haftalık ders saatlerinin yetersiz olduğunu belirtmiş; genellikle 4-6 arasında ders saati isteğinde buldukları sonucuna varılmıştır (Tablo 8). Ağırlıklı yabancı dil eğitimi veren Milli Eğitim Bakanlığı okullarının haricinde eğitim gören öğrenciler, haftalık yabancı dil dersinin yetersiz olması nedeniyle, meslek sahibi de olmak için geldikleri üniversite öğrenimi boyunca, daha fazla ders saati isteğiyle iyi yabancı dil eğitimi konusundaki şanslarını, eğitim basamağının son yeri olan üniversite hayatı boyunca kullanmak istemektedirler.

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ders kitabı hakkındaki görüşlerine baktığımızda; seçilen ders kitabının bilgi seviyelerine göre çok zor olduğu ($p:0,000$; $x^2:16,706$) sonucu ortaya çıkmış ve bölümler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Diğer değişkenler arasında ise herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir (Tablo 9).

Ders kitaplarının hazırlanması konusunda katılımcıların karma yazarlardan (p:0,006; x^2 :14,372) oluşan bir ekip tarafından kitapların yazılmasını istedikleri görüşü ortaya çıkmış ve bölümler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Diğer değişkenlere baktığımızda ise herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır (Tablo 10). Öğrenciler, kültür farklılığının aza indirilmesi ve alt yapıda bilgi sahibi oldukları konularla derlenmiş ders kitaplarıyla yabancı dil eğitiminin daha zevkli ve işlevsel olacağını düşünerek karma yazarlardan kurulu bir ders kitabı istemektedirler.

Öğrencilerin daha etkin yabancı dil öğretiminde, yabancı uyruklu öğretim elemanları hakkındaki görüşleri incelendiğinde, büyük bir çoğunluğunun yabancı uyruklu öğretim elemanlarının sadece konuşma (pratik) derslerini vermesi (p:0,008; x^2 :13,654) yönündeki düşünceye sahip oldukları sonucuna varılmış ve bölümler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Diğer değişkenlerde ise bölümler arasında herhangi bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 11).

Katılımcıların yabancı dil dersine çalışma durumları incelendiğinde, ağırlıklı olarak %31'inin bazen, %29.5'inin genellikle ve %20.3'ünün nadiren çalıştıkları görülmüştür. Bu sonuç, öğrencilerin yabancı dil dersine yeterince çalışmadıklarını göstermektedir. Bunun sebebi ise genellikle yabancı dil dersine nasıl çalışacaklarını bilmemelerinden kaynaklandığı tespit edilmiştir (Tablo 12). Yabancı dil dersine çalışma teknikleri. sözel ya da sayısal dersler için bilinen tekniklerden farklıdır. Yabancı dil dersi; konuşma, okuma, dinleme, yazma gibi alt başlıklardan kurulu bir bütündür ve herbir alt başlık için ayrı çalışma tekniği uygulanmalıdır. Bu konuda öğrencileri bilgilendirecek ve uygulamalı olarak alışkanlık kazanmalarını sağlayacak kişi ise dersi yürüten öğretim elemanıdır. Fakat sınıfların kalabalık ve ders saatlerinin az olması, ideal dil eğitimi için yapılması gerekenleri engellemektedir.

Araştırma grubunu oluşturan katılımcıların büyük bir çoğunluğunun, yabancı dil başarısının hem yazılı, hem de sözlü sınavla ya da sadece yazılı sınavla ölçülmesi gerektiğini istedikleri sonucuna varılmıştır (Tablo 13).

Öğrencilerin yeterince motive edilmemelerinin yanı sıra, ağırlıklı olarak ortaöğretimdeki yabancı dil düzeylerinin de düşük olması sebebiyle uyum

sağlayamadıklarından. yabancı dil öğrenmeye karşı ilgilerinin genellikle orta ve az olduğu sonucu elde edilmiştir (Tablo 14).

Katılımcıların yabancı dil dersi ile ilgili herhangi bir sorunla karşılaştıklarında, öncelik sırasına göre ağırlıklı olarak dersin öğretmenine danışarak, özel kurslara katılarak, yardımcı kaynaklara başvurarak, aile ve çevresinde bu konuda bilgi sahibi olan kişilere danışarak bu sorunu çözecekleri sonucu ortaya çıkmıştır (Tablo 15).

Araştırma grubu öğrencilerinin okulu bitirdikten sonra elde edecekleri yabancı dil yeteneği hakkındaki görüşlerinin; genellikle %39.2'sinin “anlayabilir fakat konuşamayabilirim”, %30.7'sinin “konuşabilir ve konuşulanı anlayabilirim”, %20.8'inin ise “mesleğimle ilgili yayınları, sözlük yardımıyla Türkçe'ye çevirebilirim” şeklinde olduğu tespit edilmiştir (Tablo 16).

Öğrencilerin yabancı dil derslerinin uygulanması hakkındaki görüşleri incelendiğinde; genellikle günlük ve mesleki konularla ilgili konuşma (pratik) ($p:0,004$; $x^2:10,860$), bol bol çeviri ($p:0,002$; $x^2:12,772$), temel gramer bilgilerine ağırlık verilmesi ($p:0,006$; $x^2:10,234$) gerektiği sonucu ortaya çıkmış ve bölümler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Diğer değişkenlere baktığımızda ise bölümler arasında, herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır (Tablo 17).

Gömlüksiz (2002); “Üniversitelerde yürütülen yabancı dil derslerine ilişkin öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi” konulu çalışmasında, yabancı dil öğretiminin, sınıfların kalabalık oluşu, haftalık ders saatlerinin az olması, araç-gereç eksikliği, kullanılan ders kitabı gibi nedenlerden dolayı yetersiz olduğu, öğrenciler yabancı dil öğrenmeye ilgi duymalarına rağmen dil öğretiminde bu amaca pek fazla ulaşamadığı ve yabancı dil öğretiminin istenilen düzeyde yürütülemediği, ders kitaplarının karma (Türk-Yabancı) yazarlar tarafından hazırlanması gerektiği, Pekgüç (2008); “Üniversitelerde Yabancı Dil Öğretiminde Yönetim ve Örgütlenme Sorunları” konulu yüksek lisans tezinde, yabancı dil öğretiminde, sınıfların kalabalık olması, araç-gereç eksikliği, dil laboratuvarlarının olmaması, Soner (2007); “Türkiye’de Yabancı Dil Eğitiminin Dünü Bugünü” isimli çalışmasında, sınıfların kalabalık olması, araç-gereç eksikliği ve eğitimde çağdaş yöntemlerin kullanılmaması, Türk (1999); “Türk Eğitim Sistemi” adlı kitabında, yabancı dil

öğretiminde kalabalık sınıflar, donanım eksikliği, ders araçları yetersizliği gibi ortaya çıkan sorunlar, bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Hızla gelişen dünyada öğrenciler, üniversite eğitimlerini tamamladıktan sonra alanlarında yükselmek, gelişen teknolojiye uyum sağlayabilmek için yabancı dil bilmenin önemini farkındadırlar. İnsanların, küreselleşen dünyada iletişimde bulunabilmesi, ortak bir dil konuşmalarıyla sağlanabilir. Bunun yanı sıra meslekleriyle ilgili yabancı yayınları takip edebilmeleri, internet üzerinden araştırma yapabilmeleri, yabancı ülkelere iş seyahati yapabilmeleri ve hatta oralarda yaşayabilmeleri için yabancı dil bilmeleri gerekmektedir.

Ülkemizde de yabancı dilin önemi bilinmekte ve öğrenme talebi, her geçen gün artmaktadır. Yabancı dil eğitimi, ilköğretim kademesinden başlayarak üniversite eğitiminin sonuna kadar devam etmektedir. Birçok üniversite, bazı bölümlerinde hazırlık sınıfı uygulaması yaparken, bazı üniversiteler de tüm bölümlerde yabancı dille eğitim yapmaktadır. Ancak bu uygulamalarda ne kadar başarılı olunduğu ve başarıyı etkileyen faktörler, bir tartışma konusudur.

Eğitim sisteminin ilk kademesinden başlayarak, üniversite eğitiminin sonuna kadar devam eden yabancı dil eğitimine rağmen, hala bireylerin konuşma, yazma, dinleme becerilerinde eksikliklerin olduğu görülmektedir. Eğitim sisteminin kendisinden kaynaklanan sorunlar, sistemin temel unsurları olan öğretmen, öğrenci, müfredat ve fiziki koşullar, yabancı dil eğitiminde olumsuzluğa yol açmakta ve bu olumsuzluklar üniversiteye de taşınmaktadır. Eğitim sistemimizin gözden geçirilerek daha verimli bir seviyeye çıkarılması, yabancı dil eğitiminde daha iyi sonuçlar alınması için yararlı olacaktır.

Araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda; öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu bölümlerinde uygulanan yabancı dil öğretiminin kendileri için gerekli olduğu fikrine tamamen katıldıkları, okulu bitirdikten sonra daha kolay iş bulma imkânı elde edeceklerini düşünmekle beraber,

yeterli araç gereç olmadığı, ders saatinin azlığı, yabancı dil öğretim elemanlarının derste kullandıkları metot ve tekniklerin yetersizliği, ders kitaplarının yabancı dil seviyelerine göre uygun olmadığı nedenleriyle yabancı dil eğitiminin kendileri için yeterli olmadığı düşüncesine katıldıkları görülmüştür. Bu nedenlerden dolayı daha iyi yabancı dil öğretimi için seviye tespiti yapılarak sınıfların ayrılması ve hazırlık sınıfı konulması, ders kitaplarının karma (Türk-yabancı) yazarlardan oluşması, ders işleyişinde öncelikle temel gramer bilgilerine ağırlık verilmesi, günlük ve mesleki konularla ilgili pratik (konuşma) ve çeviri çalışması yapılması, ders işleyişinde yabancı uyruklu öğretim elemanlarının sadece pratik (konuşma) dersine girmesi gerekliliği sonucu ortaya çıkmıştır.

6.2. Öneriler

- Haftalık yabancı dil ders saatleri artırılarak yabancı dil derslerine üniversitedeki öğrenim hayatı süresince yer verilmelidir.
- Sınıfların yapısı homojen olmalı, öğrenci mevcudu ve oturma düzeni, dil öğrenimine uygun olmalıdır.
- Daha iyi yabancı dil eğitimi için gerekli araç-gereç sağlanmalı ve bu araç-gereçler etkin eğitim için kullanılmalıdır. Yabancı dil eğitiminde kullanılacak malzemeler, amaç ve yöntemlere uygun olarak üretilmeli; eğer bu başırlamıyorsa, uluslararası yayınevleri tarafından üretilen malzemeler, ülkemizin bünyesine uyarlanarak kullanılmalıdır.
- Ders kitabı seçiminde öğrencilerin seviyeleri gözönünde bulundurulmalı ve kültür farklılığı sorununa çözüm bulmak amacıyla mümkünse, karma (Türk-yabancı) yazarların kitapları tercih edilmelidir.
- Yabancı dil derslerinde temel gramerin yanı sıra, programın günlük ve mesleki konularla ilgili konuşma ve çeviri derslerini içermesi sağlanmalıdır. Öğretmen, derste yabancı dil kullanmalı ama çok gerekli durumlarda anadili kullanmaktan da kaçınmamalıdır.
- Alana yönelik yabancı dil çalışması çeviri ve pratik(konuşma) ile desteklenerek yapılmalıdır.
- Öğrencilerin yabancı dillerini geliştirmeleri için yurtdışına çıkmaları, yabancı dil başarı düzeylerinin yükselmesine yol açacaktır. Özellikle SOCRATES, ERASMUS gibi değişim programları bu konuda etkili olabilir.

- Eğitim sistemimizde okulların ve üniversitelerin yabancı dil öğretmek konusunda ortak paylaşılan bir vizyonu ve misyonu olmalı, öğrencilerin bu hedefe ulaşmaları teşvik edilmelidir.
- Bu çalışmaya benzer araştırmalar, farklı kurum ve düzeylerde yapılabilir.

KAYNAKLAR

Aksan D. *Her Yönüyle Dil-Ana Çizgileriyle Dilbilim*, 1.baskı. Ankara, TDK Yayınları, 1987:51.

Aksan D. Anadili, *Türk Dili Dergisi*, Ankara, 1975 (Kaynak: Çavuşoğlu A. Anadili, edinimi, önemi ve geliştirilmesi, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2006:37-46.

Aksan D. *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, 3.baskı. Ankara, Arkadaş TDK Yayınları, 2007:55.

Akyüz Y. *Türk Eğitim Tarihi: Başlangıçtan 1993'e*, 4.baskı. İstanbul, Kültür Koleji Yayınları, 1993:307.

Alkan C. *Eğitim Teknolojisi*, 3. Baskı. Ankara, Yargıçoğlu Matbaası, 1987:5.

Atasoy B, Kuter FÖ. Küreselleşme ve Spor. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2005, 18(1):11-22.

Başkan Ö. *Bildirişim-İnsan Dili ve Ötesi*, İstanbul, Multilingual Yabancı Dil Yayınları, 2003:87.

Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, DPT Yayını, 1983:35.

Bilgin F. Mesleki ve Teknik Lise Öğrencilerinin İngilizce Derslerine Yönelik Tutumları. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Bursa: Uludağ Üniversitesi, 2006.

Chastain K. *Developing Second Language Skills*, 3rd ed. San Diego, Harcourt Brace Jovanovich Publishers, 1988:122.

Demircan Ö. *Türkiye'de Yabancı Dil*, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1988:92-93.

Demircan Ö. *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*, İstanbul, Elif Kitabevi, 1990:8.

Demircan Ö. *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*, İstanbul, Der Yayınları, 2013:197.

Demirel Ö. *Yabancı Dil Öğretimi*, 6. Baskı. Ankara, Usem Yayıncılık, 1993, (3):11.

Demirel Ö. *Yabancı Dil Öğretimi*, Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık, 2010:37.

Doğan C. *Sistemik Yabancı Dil Öğretim Yaklaşımı ve Yöntemleri*, İstanbul, Ensar Neşriyat, 2012:79-404.

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, DPT Yayını, 1983:1.

Ekmekçi Ö. Türkçe Ediniminde Çekim Eklerinin Rolü. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1991, 1(6):22-44.

Ergin M. *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul, Bayrak Basım, 2008:3.

Ergün M. Eğitim ve Toplum. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları*, 1987, 1:58.

Fromkin V, Rodman R. *An Introduction to Language*, 3rd ed. New York, Holt, Rinehart and Winston Publishers, 1983:4.

Gömleksiz M.N. Yüksek Öğretimde Yabancı Dil Eğitimi ve Sorunları. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi, 1993.

Gömleksiz MN. Üniversitelerde Yürütülen Yabancı Dil Derslerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2002, 12(1):143-158.

Günday Ş. *Zihin Felsefesi*, Bursa, Asa Kitabevi, 2003:20.

Gür H. Dil Öğretim Yöntemleri (5): Doğal yaklaşım, Yabancı dil öğretiminde yöntem sorunu. *Dil Dergisi*, 1995, 28-34.

Harmer J. *The Practice of English Language Teaching*, New York, Longman Publishing, 1991:35-36.

Haznedar B. *Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi: Reformlar, Yönelimler ve Öğretmenlerimiz*. International Conference on New Trends in Education and Their Implications. Antalya-Turkey, 2010.

Heatherington M. *How Language Works*, Winthrop Publishers Inc., USA, 1980:5.

Hengirmen M. *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve Tömer Yöntemi*, Ankara, Engin Yayınevi, 2006:17-37.

<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.12633&sourceXmlSearch=&MevzuatIliski=0>, 21.01.2014.

http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/BTYK/btyk24/50_2012_105.pdf, 23.01.2014.

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.52de610dd82e23.29973214, 21.01.2014.

İşcan A. *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Suggestopedianın (Telkin Yöntemi) Kullanımı*, 6.Baskı. Ankara, Turkish Studies, 2011, (1):1281-1286.

Kaplan M. Kültür ve Dil. Ankara, *Dergah Yayınları*, 1985:43.

Keten M. *Türkiye’de Spor*, 2. Baskı. Ankara, Polat Ofset, 1993:8.

- Kılıçgil E. *Sosyal Çevre-Spor İlişkileri*, Ankara, Bağırın Yayınevi, 1985:25.
- Larsen-Freeman LD. *Techniques and Principles in Language Teaching*, Oxford University Press, 1986:75-76.
- McDonough SH. *Psychology in Foreign Language Teaching*, London, UnwinHyman, 1986:148.
- Memiş MR., Erdem MD. *Yabancı Dil Öğretimde Kullanılan Yöntemler, Kullanım Özellikleri ve Eleştiriler*, International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Ankara-Turkey, 2013, 8(9):297-318.
- Oğuz O. *Yüksek Öğretim Üzerine Bazı Tespitler ve Yeniden Yapılanma Önerileri*, 21.yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi, İstanbul, Sedar Yayıncılık, 2001:111-150.
- Pekgüç S. *Üniversitelerde Yabancı Dil Öğretiminde Yönetim ve Örgütlenme Sorunları*. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi, 2008.
- Richards JC, Rodgers TS. *Approaches and Methods in Language Teaching*, New York, CUP, 2001:95.
- Scovel T. *Learning New Languages: A Guide to Second Language Acquisition*, Canada, Heinle&Heinle, 2001:14,112-113.
- Soner O. Türkiye’de Yabancı Dil Eğitiminin Dünü Bugünü. *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2007,7(28):397-404.
- Stern H. *Fundamental Concepts of Language Teaching*. Oxford University Press, 1981:450.
- Stern H. *Fundamental Concepts of Language Teaching*. Oxford University Press, 1983:466.
- Tarcan SS. *Beden Terbiyesi*, İstanbul, 1932:143.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. *Yabancı Dil Öğretim Etkinlikleri*. yalova.meb.gov.tr/meb.../21022247_lar_rehberlik_tefti_klavuzu.doc 13.03.2014.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. *2002 Yılı Başında Milli Eğitim*, Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 2001:138.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. *Yabancı Dil Eğitim ve Öğretimi Yönetmeliği Madde 7*, http://ogm.meb.gov.tr/gos_yonetmelik.asp?alno=9 03.04.2013.
- Tura SS. *Dilbilimin Dil Öğretimindeki Yeri*, Türk Dili Dil Öğretimi Özel Sayısı XLVII (379-380), 1983:8-17.

Türk E. *Türk Eğitim Sistemi*, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 1999:32-33.

Vardar B. *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, Multilingual Yabancı Dil Yayınları, 2002:71.

Yetim AA. *Sosyoloji ve Spor*, Ankara, Topkar Matbaacılık, 2000:115,197.

Yıldırım C. *Bilim Felsefesi*, İstanbul, Remzi Kitapevi, 1991:43.

Yule G. *The Study of Language*, England, *Cambridge University Press*, 1985:18-22.

Yule G. *The Study of Language*, England, *Cambridge University Press*, 1996:175.

EKLER:**EK-1****ÖZGEÇMİŞ**

KİŞİSEL BİLGİLER	
Adı Soyadı	: Filiz Uğur GÜNDOĞAN
Doğum tarihi	: 03.04.1962
Doğum yeri	: Balıkesir
Medeni hali	: Evli
Uyruğu	: T.C.
Adres	: Atatürk Mah. 2.Hürriyet Sk. No: 15/3 10100 Karesi - BALIKESİR
Tel	: 0533 511 26 62
Faks	:
E-mail	: filiz.bayraktar@gmail.com
EĞİTİM	
Lise	: Muharrem Hasbi Koray Lisesi (1979)
Lisans	: Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü (1979-1984)
Yüksek lisans	: Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı (2011-Devam)
YABANCI DİL BİLGİSİ	
İngilizce	:İ Çok iyi derecede (ÜDS: 83.75 Aralık-2010)

EK-2

ANKET FORMU

Değerli Katılımcı,

Bu araştırma “Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Öğrencilerin Yabancı Dile Bakış Açıları ve Yeterliliklerini Değerlendirmek” amacı ile yapılmıştır. Araştırmaya katıldığınız için teşekkür ederim.

Okutman

Filiz Uğur GÜNDOĞAN

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi Spor Anabilim Dalı

1. Cinsiyetiniz?

Bayan Erkek

2. Yaşınız?

17–19 20–22
 23–25 26 ve üzeri

3. Yetiştüğünüz çevre?

Metropol Kent İlçe
 Kasaba Köy

4. Babanızın Eğitim Durumu?

Okur Yazar Değil İlkokul Ortaokul
 Lise Üniversite Lisansüstü/Doktora

5. Annenizin Eğitim Durumu?

Okur Yazar Değil İlkokul Ortaokul
 Lise Üniversite Lisansüstü/Doktora

6. Ekonomik Olarak Yaşam Standardınız Nasıl?

Çok İyi (İstedğim Gibi Para Harcayabiliyorum)
 İyi (İhtiyaçlarımı Karşulamakta Güçlük Çekmiyorum)
 Orta (Ancak İhtiyaçlarımı Karşalayabiliyorum)
 Zayıf (İhtiyaçlarımı Tam Karşalayamıyorum)
 Çok Zayıf (İhtiyaçlarımı Karşulamakta Güçlük Çekiyorum)

7. Hangi Tür Lisede Öğrenim Gördünüz?

Düz Lise Güzel Sanatlar Lisesi
 Özel Lise Yabancı Dil Ağırlıklı Lise
 Anadolu veya Fen Liseleri Spor Lisesi
 İmam Hatip Lisesi
 Meslek Liseleri (Ticaret, Endüstri Meslek vb.)
 Süper Lise
 Askeri Lise

8. Öğrenim Gördüğünüz Üniversite?

9. Bölümünüz?

10. Sınıfınız?

1. Sınıf 2. Sınıf 3. Sınıf
 4. Sınıf 4. Sınıf Üzeri

11. Orta Öğretimdeki Yabancı Diliniz?

- İngilizce Fransızca Almanca

12. Şuanda Takip Ettiğiniz Yabancı Dil?

- İngilizce Fransızca Almanca

13. Orta Öğretimdeki Yabancı Dil Dersini Hangi Şartlarda Okudunuz?

- Derse Genellikle Branş Öğretmeni Geliyordu
 Derse Genellikle Branş Dışı Öğretmen Geliyordu
 Çoğunlukla Boş Geçiyordu
 Kısmen Boş Geçiyordu
 Tamamen Boş Geçiyordu
 Başka(Lütfen Belirtiniz)

14. Yabancı Dil Öğrenme ve Bilmenin Kendiniz İçin Gerekli Olduğu Fikrine Katılıyor musunuz?

- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Az Katılıyorum
 Hiç Katılmıyorum

15. Katılıyorsanız Sebepleri Nelerdir? (Birden Fazla Seçeneği Tercih Edebilirsiniz.)

- Okulu Bitirdikten Sonra Daha Kolay İş Bulma İmkânı Sağladığı İçin
 Mesleğimle İlgili Yabancı Kaynakları Daha Rahat Takip Edebilmek İçin
 Yabancılarla Kolay Arkadaşlık Kurmak ve Yabancı Kültürleri Tanımak İçin
 Yurtdışına Gitmek İçin
 Yabancı Dil Bilmek Toplumda Saygınlık Nedeni Olduğu İçin
 Okulu Bitirdikten Sonra Lisansüstü Eğitim Yapmak İçin
 Başka(Lütfen Belirtiniz)

16. Üniversitede Uygulanan Yabancı Dil Eğitiminin Yeterli Olduğu Düşüncesine

Katılıyor musunuz?

- Tamamen Katılıyorum
 Katılıyorum
 Kısmen Katılıyorum
 Az Katılıyorum
 Hiç Katılmıyorum

17. Yeterli Olmadığı Fikrine Katılıyorsanız, Size Göre Sebepleri Nelerdir? (Birden Fazla Seçeneği Tercih Edebilirsiniz.)

- Sınıftaki Öğrenci Sayısı Fazla (Kalabalık Sınıflar) Olduğu İçin
 Haftalık Yabancı Dil Ders Saatleri Az Olduğu İçin

- Üçüncü ve Dördüncü Sınıflarda Yabancı Dil Dersi Olmadığı İçin
 Yeterli Araç-Gereç (Dil Lab., Video, Teyp vb.) Olmadığı İçin
 Yabancı Dil Öğretim Elemanlarının Derste Kullandıkları Metod ve Teknikler Yeterli Olmadığı İçin
 Başka (Lütfen Belirtiniz)

18. Daha Yeterli Bir Yabancı Dil Öğretiminin Sağlanabilmesi İçin Bölümünüzde Yabancı Dilin Nasıl Uygulanmasını İstersiniz? (En Fazla 3 Seçeneği Tercih Edebilirsiniz.)

- Mevcut Uygulama Devam Etmeli
 Seviye Testi Yapılarak Öğrenciler Seviyelerine Göre Sınıflara Ayrılmalı
 Eskiden Olduğu Gibi Dört Yıl Zorunlu Olmalı
 İlk İki Yıl Zorunlu Sonra Seçmeli Olmalı
 Tamamen Seçmeli Olmalı
 Hazırlık Sınıfı Olmalı
 Başka (Lütfen Belirtiniz)

19. Haftalık Ders Saatleri Size Göre Yeterli Mi?

- Yeterli Yetersiz

20. Eğer Yetersizse Size Göre Kaç Saat Olmalı?

- 4 Saat 5 Saat 6 Saat
 7 Saat 8 Saat 8 Saatten Fazla

21. Yabancı Dil Dersinde Kullandığınız Ders Kitabı Hakkındaki Düşünceniz Nedir?

- Yabancı Dil Bilgi Seviyeme Göre Çok Zor
 Yabancı Dil Bilgi Seviyeme Uygun
 Yabancı Dil Bilgi Seviyeme Göre Çok Kolay
 İlgi ve Kültürel Seviyeme Uygun
 İlgi ve Kültürel Seviyeme Uygun Değil

22. Yabancı Dil Dersi Kitabınızın Kimler Tarafından Hazırlanmasını İstersiniz?

- Türk Yazarlar Yabancı Yazarlar Karma

23. Yabancı Dil Derslerinin Daha Etkin ve Faydalı Olabilmesi İçin, Öğrenmekte

Olduğunuz Yabancı Dili, Ana Dili Olarak Konuşan Yabancı Uruklu Öğretim Elemanlarının Ders Vermeleri Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

- Yabancı Uruklular Sadece Konuşma (Pratik) Dersi Vermeli
 Dersleri Tamamen Yabancı Uruklu Öğretim Elemanları Vermeli
 Yabancı Uruklu Öğretim Elemanlarına Gerek Yok
 Başka (Lütfen Belirtiniz)

24. Yabancı Dil Dersine (Geçer Not Almak İçin Olsa Bile) Ne Kadar Çalışırsınız?

- Her Zaman Genellikle Bazen
 Nadiren Hiç Bir Zaman

25. Yeterli Çalışmıyorsanız Sebepleri Nelerdir? (Birden Fazla Seçeneği Tercih Edebilirsiniz.)

- Yurtta / Evde Çalışma Şartları Uygun Olmadığı İçin
 Ders Kitabım Olmadığı İçin
 Yabancı Dilin Gerekli Olduğuna İnanmadığım İçin
 Nasıl Çalışılacağını Bilmediğim İçin
 Branş Dersim Olmadığı İçin
 Başka (Lütfen Belirtiniz)

26. Size Göre Yabancı Dil Sınavlarında Öğrenci Başarımı Ölçerken Aşağıdakilerden Hangisine Ağırlık Verilmelidir?

- Hem Yazılı Hem Sözlü Sınav Olmalı
 Sadece Yazılı Sınav Olmalı
 Sadece Sözlü Sınav Olmalı
 Başka (Lütfen Belirtiniz)

27. Yabancı Dil Öğrenmeye Karşı İlgi Düzeyiniz Nedir?

- Çok Fazla Fazla Orta
 Az Çok Az Hiç İlgi Yok

28. İlgi Düzeyiniz Orta, Az veya Yoksa Sebepleri Nelerdir? (Birden Fazla Seçeneği Tercih Edebilirsiniz.)

- Gelişigüzel, Plansız ve Düzensiz Çalıştığım İçin
 Yeterince Motive Edilemediğim İçin
 Dersi Veren Öğretim Elemanı İle Yeterince İletişim Kuramadığım İçin
 Ortaöğretimdeki Yabancı Dil Düzeyim Düşük Olduğundan Uyum Sağlayamadığım İçin
 Yükseköğretimde Başka Bir Dili Seçtiğim İçin
 Başka (Lütfen Belirtiniz)

29. Yabancı Dil Dersi İle İlgili Karşılaştığınız Sorunları Nasıl Çözmeye Çalışırsınız? (Birden Fazla Seçeneği Tercih Edebilirsiniz.)

- Dersin Öğretmenine Danışarak
 Ailemde ve Çevremde Daha İyi Bilen Birine Danışarak
 Özel Kurslara Katılarak
 Yardımcı Kaynaklara Başvurarak
 Yabancı Dilde Yazılmış Gazete, Dergi vb. Takip Ederek
 Başka (Lütfen Belirtiniz)

30. Yüksekokulda Gördüğünüz Mevcut Yabancı Dil Eğitimi İle, Okulu Bitirdikten Sonra Ne Tür Bir Yabancı Dil Yeteneği Geliştireceğinize İnanıyorsunuz? (Birden Fazla Seçeneği Tercih Edebilirsiniz.)

- Mesleğimle İlgili Yayınları Sözlük Yardımı İle Türkçeye Çevirebilirim
- Konuşabilir ve Konuşulanı Anlayabilirim
- Anlayabilir Fakat Konuşamayabilirim
- Anlatılanları Yazabilir, Okuduğumu Anlayabilirim
- Hepsi
- Hiçbiri

31. Size Göre Yabancı Dil Dersleri Nasıl Verilmelidir? (Birden Fazla Seçeneği Tercih Edebilirsiniz.)

- Temel Gramer Bilgilerine Ağırlık Verilmelidir
- Mesleki Yayın ve Kitapları Okuyup Anlamaya Ağırlık Verilmelidir
- Günlük ve Mesleki Konularla İlgili Pratik (Konuşma) Çalışmalarına Ağırlık Verilmelidir
- Bol Bol Çeviri Yapmaya Ağırlık Verilmelidir
- Anlatılanı Yazma Becerisine Ağırlık Verilmelidir
- Başka (Lütfen Belirtiniz)